

Express

BIZNESU

MUSIELI DZIAŁAĆ
NIESZABLONOWO

GDYNIA
KULTURALNA

POLSKIE ARABY
Z SUKCESAMI

MOC
WIATRU I WODY
POLSKIE ŻEGLARSTWO NA DOBRYM KURSIE

nieruchomości w Hiszpanii

Inwestycja czy drugi dom?

*Kto czyta nie błądzi.
Zapraszam do lektury najnowszego numeru
Express Biznesu. Więcej słów ode mnie jest zbędne.*

Marcin Dybuk
m.dybuk@expressy.pl

POPZEDNIE WYDANIA:

 /ExpressBiznesu

 /Express_Biznesu

W TYM NUMERZE

FESTIWAL GDYNIA SAILING DAYS ZAKOŃCZONY TEMAT WYDANIA	6
NOWE MARINY JACHTOWE NA POMORZU TEMAT WYDANIA	10
MOC WIATRU I WODY GRUPA PGE I PZŻ KONTYNUUJĄ WSPÓŁPRACĘ TEMAT WYDANIA	12
POLSKIE ŻEGLARSTWO Z ZIELONĄ MISJĄ TEMAT WYDANIA	14
POLSKA USTĘPUJE TYLKO USA TEMAT WYDANIA	16
WYGODNE I PIĘKNE TEMAT WYDANIA	17
GDYNIA SAILING DAYS W LICZBACH TEMAT WYDANIA	19
BLISKOŚCI MORZA W NIEPOWTARZALNYM OTOCZENIU BIZNES	20
GRUPA PGE ZROBIŁA KOLEJNY KROK KU ENERGII Z MORZA BIZNES	23
KRÓTKIE INFO – 16 ARTYKUŁÓW BIZNES	26
MUSIELI DZIAŁAĆ NIESZABLONOWO ROZMOWA Z ALANEM ALEKSANDROWICZEM	30
CZAS NA REFORMĘ RYNKU NAJMU FELIETON - DOROTA SOBIENIECKA-KAŃSKA	35
LEGISLACYJNA ZMORA PRZEDSIĘBIORCY FELIETON - JOLANTA SZYDŁOWSKA	36
DZIAŁALNOŚĆ POZABIZNESOWA PORT SERVICE BIZNES	37
BROKER UBEZPIECZENIOWY POMOŻE SAMORZĄDOWI BIZNES	40
POLITYKA PROEKOLOGICZNA JAK WALUTA EURO BIZNES	42
ZMIANY W PRAWIE SPADKOWYM FELIETON - RYSZARD STOPA	44
PALĄCY PROBLEM FELIETON - TOMASZ LIMON	45
SZANOWNI KLIENCI ZAPRASZAM DO BUDY BIZNES	46
TAK! ZACZNIJ CELEBROWAĆ ŻYCIĘ! BIZNES	48

PARTNERZY EXPRESSU BIZNESU:

NASZ MAGAZYN MONITOROWANY
JEST PRZEZ INSTYTUT MONITOROWANIA MEDIÓW:

50

50 GDYNIA KULTURALNA TOMASZ PODSIADŁY
KULTURA

52 POLSKIE ARABY Z SUKCESAMI
W TOWARZYSTWIE

54 GDYNIA KOCHA TRIATHLON
W TOWARZYSTWIE

55 SUKCES DEBIUTU EKOBIETY GOLF CUP
W TOWARZYSTWIE

56 KRÓTKIE INFO – 3 ARTYKUŁY
W TOWARZYSTWIE

59 MARBELLA DOBRYM MIEJSCEM DLA INWESTORÓW
NIERUCHOMOŚCI

62 DYNAMICZNIE ROZWIJAJĄCY SIĘ KURORT
NIERUCHOMOŚCI

64 APARTAMENTY W NAJSZYBCIEJ ROZWIJAJĄCEJ SIĘ DZIELNICY BATUMI
NIERUCHOMOŚCI

68 GMINA ZBLEWO STAWIA NA ZRÓWNOWAŻONE INWESTYCJE
SAMORZĄD

70 40 MLN ZŁOTYCH ZA TYLE ZREALIZOWANO INWESTYCJE W GMINIE
SAMORZĄD

72 PRZYJECHALI NA ŻUŁAWY ODPOCZĄĆ OD WOJENNEJ ZAWIERUCHY
SAMORZĄD

74 WAKACJE W GMINIE KOLBUDY. WYPOCZYNEK, RELAKS I BEZPIECZEŃSTWO
SAMORZĄD

76 WODNE OGRODY W WEJHEROWIE OTWARTE!
SAMORZĄD

78 MALBORK TO MA. CENTRALNY PLAC ZABAW
SAMORZĄD

79 ABY POMÓC RODZINIE
SAMORZĄD

80 POROZMAWIAJMY O INTELIGENTNYM ROZWOJU METROPOLII
SAMORZĄD

81 ŚWIĘTO MMA POWRÓCI DO GDYNI SPORT
SPORT

82 WYJĄTKOWO UDANA IMPREZA W GDAŃSKU
SPORT

52

67

REDAKCJA

PREZES
PR MEDIA GROUP SP. Z O.O.
Piotr Ruszewski

WYDAWCA:
PR MEDIA GROUP Sp. z o.o.,
Aleja Zwycięstwa 24,
80-219 Gdańsk,
tel. 58 736 16 92
redakcja@expressy.pl,
www.expressbiznesu.pl
ISSN 2080-5179

REDAKTOR NACZELNY
Marcin Dybuk
m.dybuk@expressy.pl

SEKRETARZ
DS. ADMINISTRACYJNYCH:
Magdalena Chmielewska
tel. 796 600 155
m.chmielewska@expressy.pl

SKŁAD I ŁAMANIE
Michał Szymerowski
Ryszard Fedorowicz

DZIENNIKARZE
Przemysław Schenk
Krzysztof Witecki
Dawid Majakowski
Patrik Gochniewski
Witt Miller
Tomasz Podsiadły
Remigiusz Kamiński
Maja Dybuk

FELIETONIŚCI:
Jolanta Szydłowska
Aldona Dybuk
Joanna Kamińska
Tomasz Limon
Ryszard Stopa

MARKETING/REKLAMA/PR:
Rafał Laskowski
(dyrektor handlowy)
r.laskowski@expressy.pl
tel. 791 980 155

Joanna Symeryak
(dyrektor ds. PR)
j.symeryak@expressy.pl
tel. 796 100 155

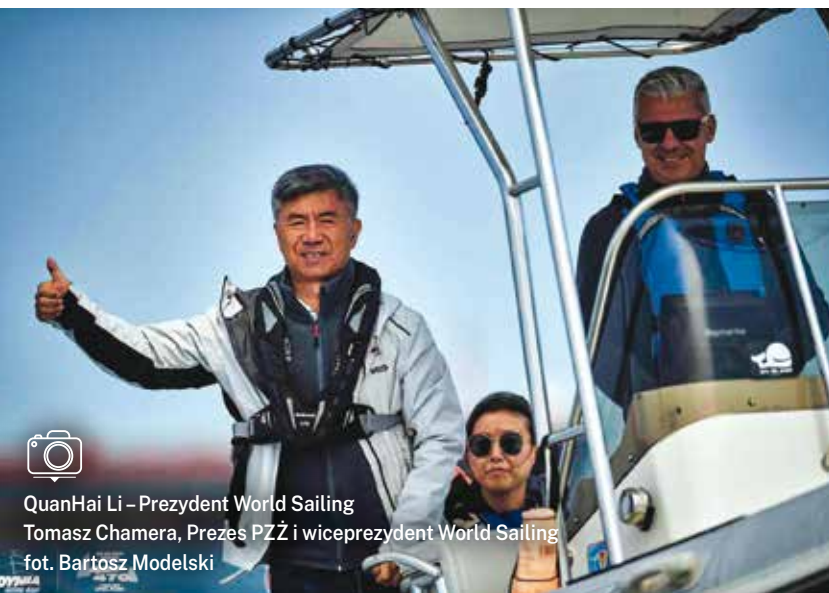
Danuta Bieszke
(doradca ds. reklamy)
d.bieszke@expressy.pl
tel. 660 731 138

FESTIWAL GDYNIA SAILING DAYS ZAKOŃCZONY

TO BYŁA POD KAŻDYM WZGLEDEM REKORDOWA EDYCJA

Blisko dwa tysiące zawodników z ponad 50 krajów wzięło udział w zakończonym dzisiaj festiwalu Gdynia Sailing Days. To rekord frekwencji w 24-letniej historii festiwalu, który w tym roku trwał aż 27 dni. Rekordowa była też liczba regat najwyższej rangi – o medale mistrzostw Europy i świata rywalizowali żeglarze w czterech klasach żeglarskich.

QuanHai Li – Prezydent World Sailing
 Tomasz Chamera, Prezes PZŻ i wiceprezydent World Sailing
 fot. Bartosz Modelski

Żeglarskie Dni Gdyni to impreza, która zgromadziła zarówno żeglarzy bardzo doświadczonych i utytułowanych, z medalistami Igrzysk Olimpijskich na czele, jak i najzdolniejszych w Polsce i na świecie juniorów oraz dzieci, które dopiero rozpoczynają swoją przygodę z żeglarstwem. Najmłodszego i najstarszego uczestnika dzieliło ponad 70 lat.

Kolejny tytuł mistrza Polski wywalczył **Mateusz Kusznierewicz**. Mistrz olimpijski w klasie Finn z Atlanty, żeglował w Gdyni w załodze jachtu *Aspire*, która triumfowała w Morskich Żeglarskich Mistrzostwach Polski załóg wieloosobowych. Z medalem z Gdyni wyjechała **Agnieszka Skrzypulec** – wicemistrzyni olimpijska w klasie 470 z Tokio poprowadziła załogę YKP Szczecin do drugie-

go miejsca w regatach Ekstraklasy **Polskiej Ligi Żeglarskiej**. Z kolei mistrzostwo świata w klasie **Flying Dutchman** (Latający Holender) zdobyli bracia z Danii **Jorgen Bojsen-Moller** i **Jacob Bojsen-Moller**. Ten pierwszy to czterokrotny olimpijczyk, mistrz olimpijski z Seulu (1998) i brązowy medalista z Barcelony (1992).

Na wodach Zatoki Gdańskiej odbyły się ponadto **Mistrzostwa Europy Juniorów** w olimpijskich klasach 470 i ILCA 6 oraz nieolimpijskiej klasie 420. Rozegrano także regaty rangi **Pucharu Europy w klasie 29er** wygrane przez Polaków, **Augusta Sobczaka** i **Krzysztofa Królaka** (Chojnicki Klub Żeglarski). Mogliśmy oglądać także szybkie **kata-marany**, windsurferów w olimpijskiej klasie **iQFoil**, żeglarzy w niedawnej olimpijskiej klasie **Finn** i amatorskiej klasie **OK Dinghy**, a o mistrzostwo Polski rywalizowali młodzi zawodnicy w klasie **O'pen Skiff**.

Ćwierć tysiąca zawodników wieku od siedmiu do 13 lat z 37 klubów wzięło udział w regatach **Kinder Joy of moving Puchar Trenerów w klasie Optimist**. Okazałe trofeum, niemalże tak wielkie jak sam triumfator, z napawającym dumą napisem „Nadzieja żeglarstwa”, przez rok będzie stało w domu reprezentanta YK Stal Gdynia 11-letniego **Wiktora Kruszyńskiego**. Warto podkreślić, że Kinder Joy of moving to nie tylko sportowa rywalizacja, ale przede wszystkim popularyzacja aktywności fizycznej, zabawy poprzez sport oraz wartości takich, jak fair play, tolerancja i empatia.

- Nie bez przyczyny mówi się, że Gdynia Sailing Days to całe spektrum tego, co żeglarstwo ma do zaoferowania niemal każdemu. Kilkanaście różnych klas regatowych dla żeglarzy w różnym wieku, o różnych predyspozycjach i warun-

fot. Robert Hajduk

kach fizycznych. Żeglarstwo typowo sportowe, jak i te bardziej amatorskie. Do tego szereg atrakcji w porcie i na plaży przybliżających żeglarstwo. Nasza impreza jest otwarta dla publiczności, przez marinę w Gdyni i miasteczko regatowe przewijało się tysiące mieszkańców i turystów, którzy mogli poczuć żeglarski klimat – mówi Tomasz Chamera, prezes Polskiego Związku Żeglarskiego.

Jedną z imprez towarzyszących GSD były największe w Polsce targi jachtowe na wodzie **Polboat Yachting Festival**, których organizatorem była Polska Izba Przemysłu Jachtowego i Sportów Wodnych - Polskie Jachty (Polboat). W Marinie Yacht Park można było obejrzeć ponad 100 jachtów żaglowych, motorowych, katamaranów, ho-useboatów, w tym 18 jachtowych premier. Tradycyjnie podczas Gdynia Sailing Days nie brakowało atrakcji i aktywności na lądzie. W marinie można było się zrelaksować, grając w popularne gry, jak piłkarzyki czy cymbergaj, a na plaży w Gdyni Śródmieściu działała strefa multisportowa. Nie brakowało także stoisk edukacyjnych oraz działań ekologicznych, także w postaci sprzątnięcia mariny i plaży.

- Pod każdym względem była to rekordowa impreza. Możemy być dumni z tego, co działo się w Gdyni oraz z tego, co pokazaliśmy nie tylko samym żeglarzom, ale także turystom, mieszkańcom, jak i naszym partnerom. Ważna była również promocja i popularyzacja żeglarstwa, które można uprawiać w każdym wieku. Uśmiech na twarzach zawodników i trenerów oraz gratulacje od żeglarzy z całego świata, to najlepszy dowód, że sprościliśmy oczekiwaniom. Wielkie podziękowania dla całego zespołu, który podjął się i zrealizował to wielkie wyzwanie - powiedział na zakończe-

Edukacja ekologiczna podczas regat Kinder Joy of moving Puchar Trenerów
fot. Robert Hajduk

nie regat **prezes Polskiego Związku Żeglarskiego Tomasz Chamera.**

Gdynia Sailing Days to jedna z najważniejszych imprez żeglarskich w basenie Morza Bałtyckiego. O randze tej imprezy może świadczyć także fakt, że w Gdyni pojawili się prezydent Światowej Federacji Żeglarskiej World Sailing Chińczyk **Quanhai Li** oraz prezydent Europejskiej Federacji Żeglarskiej (EUROSAF) **Joseph M. Pla.**

Za rok Gdynia Sailing Days świętować będzie srebrne gody. Już teraz można zdradzić, że poza tradycyjnymi wydarzeniami, na Zatoce Gdańskiej odbędą się mistrzostwa Europy w klasie 29er.

Nowa marina w Pucku
fot. Konrad Kędzior

NOWE MARINY JACHTOWE NA POMORZU

Falochron wschodni, nabrzeże, pomosty pływające i 98 nowych miejsc do cumowania - nowa Marina Puck oficjalnie otwarta. Wokół mariny powstaną sklepy, kawiarnie, restauracje, a Puck jeszcze bardziej rozkwitnie turystycznie i żeglarsko – mówiła Hanna Pruchniewska, burmistrz miasta. Nowa marina jachtowa jest też w gdańskich Górkach Zachodnich.

Nowa marina w Pucku
fot. NDI

W uroczystości otwarcia puckiej mariny, obok władz Pucka wzięło udział wielu żeglarzy, a także władze Polskiego Związku Żeglarskiego reprezentowane przez Tomasza Chamere, prezesa PZZ i Bogusława Witkowskiego, wiceprezesa PZZ i prezesa Pomorskiego Związku Żeglarskiego.

- Miasto Puck to bardzo ważny ośrodek na żeglarskiej mapie Polski. Stąd pochodzi wielu świetnych żeglarzy, tutaj szlifowały i wciąż szlifują się żeglarskie diamenty, to także baza wielu perfekcyjnie organizowanych imprez żeglarskich, z regatami rangi mistrzowskiej na czele. Rozbudowa mariny to kolejny, miłowy wręcz krok w budowaniu żeglarskiej tożsamości Pucka. Gratuluję władzom samorządowym i wszystkim tym, którzy przyczynili się do realizacji tej potrzebnej żeglarzom inwestycji i trzymam kciuki za kolejne kroki - mówi Tomasz Chamera, prezes Polskiego Związku Żeglarskiego.

Te kolejne kroki to dalsza rozbudowa mariny w następnych latach. Plan obejmuje kolejne rozbudowanie falochronu północnego, wschodniego oraz zaplecza, a także instalacja pomostów. Elementem całego przedsięwzięcia będzie również inwestycja Urzędu Morskiego w Gdyni obejmująca budowę falochronu zachodniego, który będzie pełnił funkcję osłonową dla mariny. Docelowo marina ma dysponować łącznie ok. 250 miejscami do cumowania jachtów oraz statków białej floty kursujących m.in. na Półwysep Helski.

- Wspieram, popieram i polecam nową pucką marinę, bo to serce żeglarskiego rajy. Zatoka Pucka oferuje świetne warunki do żeglowania, tu zawsze trafimy na odpowiedni wiatr i pogodę. Teraz, dodając piękną i nowoczesną marinę, która sukcesywnie będzie jeszcze rozbudowywana, możemy w końcu powiedzieć, że Puck ma wszystko, czego potrzeba żeglarzom - mówi Piotr Myszka, multimedalista mistrzostw świata, Europy i Polski w windsurfingu, dwukrotny olimpijczyk i Ambasador Mariny Puck.

Koszt prac to blisko 33 mln złotych. Blisko 84 procent kosztów kwalifikowanych pokryło dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

- Jako marszałek województwa pomorskiego, a prywatnie jako zagorzały żeglarz bardzo się cieszę, że w Puck zrealizowano tę inwestycję. Możliwość bezpiecznego i wygodnego cumowania jachtów oraz jednostek białej floty to niewątpliwie ważne udogodnienie dla mieszkańców i przybywających do naszego regionu turystów - zaznacza marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Z kolei 19 mln złotych kosztowała przebudowa przystani miejskiej w Górkach Zachodnich. Przebudowano m.in. konstrukcje nabrzeży, powstały nowe pomosty pływające i falochron. Jest bezpieczniej i estetyczniej. Na miejscu żeglarze mogą skorzystać z zaplecza sanitarnego, socjalnego oraz serwisowego.

Dzięki przebudowie na terenie portu przy ul. Przełom 9, może obecnie cumować ponad 180 jednostek pływających, czyli o 50 proc. więcej niż dotychczas. W ramach inwestycji zbudowano w zasadzie nową infrastrukturę portu jachtowego, w tym żelbetowe pomosty, nabrzeża oraz falochron pływający. Pomosty zostały wyposażone w pachoły cumownicze, drabinki wyłazowe, odbojnice, stojaki na koło ratunkowe i postumenty oświetleniowe.

Przebudowano także sieci wodociągowe,

kanalizacyjne i deszczowe. Projekt inwestycji zakładał bowiem wymianę uzbrojenia terenu - do pomostów, miejsc cumowania, doprowadzone zostały media, czyli energia, woda i odbiór ścieków, ale to nie koniec prac. Przebudowę portu jachtowego podzielono bowiem na dwa etapy. W drugim etapie, wybudowane zostaną miejsca umożliwiające cumowanie kolejnym 60 jednostkom, również dużych o długości co najmniej 18 metrów. Zmodernizowane zostaną znajdujące się na terenie przystani hangary, w których m.in. naprawiane są żaglówki. Droga dojazdowa, prowadząca do mariny zostanie przebudowana i wyremontowana.

pm

Nowa marina w Górkach Zachodnich
fot. NDI

Nowa marina w Górkach Zachodnich
fot. NDI

MOC WIATRU I WODY GRUPA PGE I PZZ KONTYNUUJĄ WSPÓŁPRACĘ

Po udanym pierwszym roku współpracy Polski Związek Żeglarski i PGE Polska Grupa Energetyczna prolongowały umowę sponsoringową do końca 2024 roku. Na jej mocy Grupa PGE pozostaje Sponsorem Głównym PZZ. Wsparciem objęte zostaną m.in. działania Kadry Narodowej w żeglarstwie, rozwój eSailingu oraz Ogólnopolski Programu Edukacji Żeglarskiej PGE PolSailing.

Od lewej: Wojciech Dąbrowski, prezes Grupy PGE i Tomasz Chamera, prezes PZZ
fot. Robert Hajduk

Obie instytucje połączyły podobne wartości. Wiadomo, że żeglarstwo to wiatr i woda, a te dwa żywioły są też podstawą zielonej transformacji, która jest priorytetem polityki energetycznej Grupy PGE.

Program Offshore PGE obejmuje trzy rozpoczęte już inwestycje w budowę morskich farm wiatrowych oraz 5 kolejnych pozwoleń lokalizacyjnych, które PGE otrzymała w 2023 roku. Łączenie PGE ma 7,3 GW mocy na Morzu Bałtyckim, co daje pozycję lidera i największego inwestora w Polsce morskie farmy wiatrowe. Pierwszy prąd z farmy Batlica 2 popłynie w 2027 roku.

- PGE jest jedną z największych firm w Polsce o ogromnym potencjale organizacyjnym i finansowym, który wykorzystujemy również w działalności sponsoringowej. Dobra współpraca z Polskim Związkiem Żeglarskim, wyniki reprezentantów Polski, a w szczególności realizacja projektów upowszechniających żeglarstwo wśród dzieci i młodzieży są dla nas powodami do dumy i dają nam motywację do dalszego działania. Chcemy wspierać naszych reprezentantów w przygotowaniach do Igrzysk Olimpijskich i kontynuować prowadzone wspólnie projekty - powiedział Wojciech Dąbrowski, prezes zarządu PGE Polskiej Grupy Energetycznej.

Pierwszy rok współpracy upłynął pod znakiem dużych sukcesów. Polscy żeglarze zdobyli 46 medali w regatach rangi mistrzostw świata, Europy, Pucharu Świata, czy w ważnych regatach międzynarodowych. Powołano też PGE Sailing Team Poland, czyli zespół Ambasadorów, który reprezentował Polskę na akwenach całego świata promując jednocześnie morską energetykę wiatrową. Ponadto, dzięki wsparciu PGE impuls do rozwoju otrzymało wirtualne żeglarstwo, na większą skalę był też realizowany Ogólnopolski Program Edukacji Żeglarskiej PGE PolSailing.

- Kontynuacja współpracy to dowód na to, że Polski Związek Żeglarski jest stabilnym, godnym zaufania partnerem. Bardzo się cieszę, że łączą nas podobne wartości, takie jak zrównoważony rozwój, dbałość o środowisko,

- Bardzo doceniam fakt, że współpraca z Grupą PGE to nie tylko sport, ale też wsparcie naszych działań misyjnych, programów upowszechniających żeglarstwo i projektów związanych z żeglarstwem powszechnym, młodzieżowym. Mówię tu przede wszystkim o programie PGE PolSailing, który realizujemy przy wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki, przy współpracy z naszymi członkami. Żeglarstwo wychowuje, kształtuje właściwe postawy, szlifuje charaktery i buduje właściwy kodeks wartości u młodych ludzi. Chciałbym podziękować zarządowi Grupy PGE za zaufanie i podjęcie wyzwań łączących nasze wspólne cele - dodaje Tomasz Chamera.

W ramach współpracy między Grupą PGE i Polskim Związkiem Żeglarskim rozszerzona została także grupa PGE Sailing Team Poland. Wśród Ambasadorów PGE

W grupie Ambasadorów PGE Sailing Team Poland są m.in. Aleksandra Melzacka i Sandra Jankowiak, czołowe zawodniczki świata w klasie 49erFX
fot. Robert Hajduk

odnawialne źródła energii, ale też dbałość o rozwój dzieci i młodzieży. Wartości te są priorytetem dla światowej federacji żeglarskiej World Sailing - mówi Tomasz Chamera, prezes Polskiego Związku Żeglarskiego.

Wsparcie Grupy PGE pozwoli na bardziej komfortowe przygotowania żeglarskiej kadry narodowej do zbliżających się Igrzysk Olimpijskich. Przed polskimi żeglarzami decydujące, bardzo ważne miesiące, które upłyną pod znakiem rywalizacji o zakwalifikowanie się do Igrzysk.

są reprezentanci Polski w klasach olimpijskich, zarówno doświadczeni, jak i bardzo młodzi żeglarze. Dzięki wsparciu PGE, Polski Związek Żeglarski rozwija też działalność esportową, co jest zgodne z najnowszymi trendami w świecie sportu. W tym roku, dzięki wsparciu Grupy PGE i we współpracy z Polską Ligą Esportową zorganizowane zostaną trzy duże turnieje w eSailingu, w tym Mistrzostwa Polski.

POLSKIE ŻEGLARSTWO Z ZIELONĄ MISJĄ

Co można zrobić, aby żyło nam się lepiej? Jak zadbać o otaczający nas świat? Odpowiedzią na powyższe pytania jest zrównoważony rozwój. Żeglarsstwo jest tą dyscypliną sportową, która jest najbardziej zależna od warunków zewnętrznych oraz środowiska. Dlatego też Polski Związek Żeglarski wdrożył i realizuje strategię zrównoważonego rozwoju.

Po raz pierwszy w historii regaty Gdynia Sailing Days miały kolor zielony. Polski Związek Żeglarski podjął szereg działań zgodnych z polityką zrównoważonego rozwoju. Zmniejszono liczbę pontonów, zoptymalizowany został transport spalinowy, ograniczono obieg dokumentów papierowych, a podczas imprezy prowadzono szereg działań edukacyjnych w zakresie ekologii.

- Jeszcze przed rozpoczęciem Gdynia Sailing Days wystąpiliśmy z wnioskiem o przyznanie certyfikatu zrównoważonych regat, który wystawia organizacja Sailors for the Sea. Dostaliśmy szereg wytycznych, a nasze działania

były weryfikowane przez inspektorów podczas Mistrzostw Europy Juniorów w klasie ILCA 6 – mówi Martyna Rawicz z Polskiego Związku Żeglarskiego.

Jakie kroki podjęto? Dzięki współpracy z Portem Gdynia, na terenie mariny jachtowej stanęły oznaczone dystrybutory filtrowanej wody pitnej. Celem było ograniczenie korzystania z plastikowych, jednorazowych butelek. W strefie cateringu dostępne były biodegradowalne talerzyki i sztućce. Na terenie miasteczka regatowego ustawiono również kosze do segregacji odpadów. Wydzielono też miejsca do parkowania rowerów i zachęcano

uczestników do tego środka lokomocji. Ponadto, medale, puchary i statuetki będące nagrodami w regatach, zostały wykonane z ekologicznych materiałów. Nie brakowało też ekologicznych akcji specjalnych, jak sprzątanie maryny i plaży, czy konkursy dla uczestników polegające na wymianie plastikowych butelek na bidony wielokrotnego użytku.

- W każdy z czterech weekendów towarzyszył nam także Błękitny Patrol WWF Polska. Wolontariusze fundacji prowadzili szereg działań edukacyjnych adresowanych nie tylko do uczestników regat, ale też mieszkańców i turystów. Zaprezentowano między innymi aplikację lokalizującą i ułatwiającą usuwanie porzuconych w morzach i oceanach odpadów niebezpiecznych. O tym, jak ważne jest to działanie, niech świadczy fakt, że w ciągu ostatnich 65 lat produkcja plastiku wzrosła z 2 mln ton do 348 mln ton rocznie. Ten surowiec sieje ogromne spustoszenie wśród morskiej fauny i flory, a morza i oceany to również dom dla żeglarzy, musimy o nie dbać – mówi Martyna Rawicz.

Strategia zrównoważonego rozwoju jest wdrażana stopniowo w Polskim Związku Żeglarskim. Co ważne, działania dotyczą nie tylko imprez organizowanych przez PZŻ, ale niemal wszystkich aspektów działalności żeglarskiej centrali.

- Zrównoważony rozwój to misja i odpowiedzialność za lepszy świat. Nasze działania w tym zakresie są zbieżne z polityką Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i Światowej Federacji Żeglarskiej World Sailing. Chcielibyśmy, aby Polski Związek Żeglarski był przykładem funkcjonowania według zasad zrównoważonego rozwoju i poprzez działania w tym zakresie inspirował również kluby, stowarzyszenia oraz instytucje żeglarskie. Edukacja najmłodszych to aspekt, któremu chcemy poświęcić szczególną uwagę. Środowisko jest jedną z ważniejszych dziedzin w rozwoju dzieci, a nauka przez żeglarstwo jest idealnym połączeniem radości, czerpania wiedzy i wspólnego zmieniania świata na lepsze – mówi Tomasz Chamera, prezes Polskiego Związku Żeglarskiego.

Kroki, które do tej pory podjęto, dają już wymierne efekty. Elektroniczny obieg dokumentów w biurze PZŻ pozwolił na realne oszczędności i zmniejszenie zużycia papieru. Dystrybutor wody pitnej wyeliminował u pracowników biura nawyk kupowania wody w plastikowych butelkach. Zrównoważony rozwój to również cyfryzacja wszelkich procedur administracyjnych w ramach systemu e-biuro. Dużą oszczędnością czasu jest także elektroniczny system rejestracji na regaty. Strategia obejmuje również zasady odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji – mowa tutaj m.in. o produkowaniu gadżetów i materiałów reklamowych z recyklingowych materiałów i mądrym planowaniu branding.

mp

POLSKA USTĘPUJE TYLKO USA

Michał Bąk, organizator Targów Polboat, a od niedawna także prezes Polskiej Izby Przemysłu Jachtowego i Sportów Wodnych – Polskie Jachty, w rozmowie z „Expressem Biznesu” opowiada między innymi o kondycji branży oraz o imprezie, która odbyła się w sierpniu w Gdyni.

Jakie było zainteresowanie branży imprezą Polboat Yachting Festival?

Nie ma co ukrywać, że to już czwarta edycja tego wydarzenia i cały festiwal jest dosyć znany. W styczniu mieliśmy 70% zajętych miejsc. Zeszłoroczni wystawcy tym razem szybko dokonywali rezerwacji, żeby mieć pewność, że będą mogli pokazać się w Gdyni. To jest najważniejsza impreza w Polsce, która pokazuje przekrój krajowego przemysłu jachtowego, od najbardziej luksusowych do jachtów żaglowych, czy łodzi motorowych do 11 metrów, z których słynie Polska. Produkcujemy 50% całej europejskiej produkcji. Te łodzie powstają w stoczniach pod polskimi markami. Przyczyna takiej sytuacji jest prosta. Zwracamy dużą uwagę na jakość. W czasie globalizacji koszty wytworzenia się wyrównały, dlatego chcemy wyróżniać się jakością, technologią, czy innowacyjnymi rozwiązaniami np. opuszczane burty. W Marina Yacht Park w Gdyni mogliśmy to wszystko zobaczyć. Dzięki temu gościliśmy wielu zagranicznych gości.

O tym chyba świadczą również liczne premiery, podczas festiwalu było ich 18.

Warto zaznaczyć, że 18 premier samych łodzi. Dochodzą do tego debiuty różnego sprzętu, w tym silników elektrycznych. Na wystawie mamy już pierwsze w pełni elektryczne jednostki.

Czyli na takiej typu imprezie wszyscy prężą muskuły i chcą się pokazać z jak najlepszej strony?

Rzeczywiście to jest okazja do zaprezentowania tego, co dana firma ma najlepsze, ale też do pokazania nowości. To jest dynamiczna branża i co 1-2 lata stocznice starają się chwalić czymś nowym, aby łodzie były bezpieczniejsze, lżejsze, szybsze itd. W tym roku mieliśmy rekordową liczbę premier. To samo dotyczy liczby samych łódek, których było 100 na festiwalu. Było w czym wybierać. Staramy się również zadbać o to, żeby wszystkie sporty wodne były obecne. Więc były deski surfingowe, skutery itd. Staramy się zachęcać ludzi do sportów wodnych, bo sami wiemy, jak duża to jest przyjemność. Oczywiście to stanowi biznes, ale każdy zaczynał jako pasjonat.

Patrząc na całość, jaki jest polski rynek jachtowy na tle Europy?

Zdecydowanie jesteśmy jedną z czołowych potęg w zakresie produkcji jachtów. W aspekcie ilościowym zajmujemy drugie miejsce, ustępując jedynie USA. To pokazuje, że możemy być z tego dumni, zwłaszcza że mówimy o luksusowych produktach. Niewiele jest sektorów, w których Polska odgrywa rolę zdecydowanego lidera.

Rozmawiał Marcin Dybuk

WYGODNE I PIĘKNE

Ponad 100 jednostek pływających, 18 premier łodzi, to tylko dwie istotne liczby czwartej edycji targów jachtowych w Polsce - Polboat Yachting Festival.

Już po raz czwarty czołowe polskie stocznie, dealerzy jachtowi i producenci osprzętu byli częścią Polboat Yachting Festival. Pierwszy dzień targów rozpoczął się od ceremonii otwarcia na pokładzie katamaranu Sunreef 80. Następnie odbywały się premiery poszczególnych łodzi. „Express Biznesu” prezentuje kilka z nich.

Frauscher 858 Fantom Air

RR Yachts, który jest wyłącznym dystrybutorem Frauscher Boats, zaprezentował łódź Frauscher 858 Fantom Air.

- *Największą zaletą tej łodzi jest przedni kokpit, kanapy. Warto zauważyć, że na nieco ponad 8,5 metrowej jednostce może bez problemu pływać aż dziewięć osób* – krótko opisał łódź Radosław Pstrokoński z RR Yachts.

Dane techniczne: długość 8,67m; szerokość: 2,49m, silnik: 320-430KM, zbiornik paliwa: 370L, masa całkowita: od 2500 kg

Parker Sorrento 100

Parker Poland Sp. z o.o. jest producentem wytrzymałych łodzi hybrydowych Parker Ribs. Firma, która działa w Polsce od lat 70-tych, zaprezentowała łódź Parker Sorrento 100.

- *Prezentujemy łódź, dla której to jest pierwszy dzień na wodzie. Jesteśmy zadowoleni przede wszystkim z nowego kadłuba i kształtu. Dużym atutem są dwie oddzielne kabiny. To przestrzeń prywatna dla czterech osób, które mogą wypoczywać z zachowaniem prywatności. Łódź może zabrać 10 osób, ale dla czwórki są przewidziane dwie osobne sypialnie* – mówił Maciej Gromadka, Area Sales Manager Parker Poland.

Dane techniczne: długość 10,48m, zbiornika paliwa 465l, max moc silników 2x 350 HP, zbiornik świeżej wody 100l

Karnic CS700s

Dealer Go2boat przybył do Gdyni z łodzią CS700s.

- *To nasz flagowy model z cypryjskiej stoczni KARNIC, która produkuje jachty od 30 lat. Egzemplarz, z którym przybyliśmy do Gdyni, wyróżnia się możliwościami modyfikacji łodzi. Ponadto ma charakterystyczne okna burtowe, owiewki, czy komponenty wykończeniowe kadłuba wykonane metodą wtrysku. Do tego przesuwna i przestawna kierunkowo kanapa główna kokpitu pozwoli cieszyć się najpiękniejszym widokiem w każdym miejscu. Jacht wyróżnia się elegancją* – opowiadał Philip Drożdż z Go2boat.

Philip Drożdż Go2boat
Karnic CS700s

Dane techniczne: długość 7,65m, szerokość 2,45m, zanurzenie kadłuba 0,38m, waga 1480kg, zbiornik paliwa 200L, zbiornik wody 45L, załoga 8 osób, jeden silnik zaburtowy o mocy max 250 KM

Stillo 8.0 DC

Giżycka firma Stillo Yachts zaprezentowała łódź motorową ślizgową Stillo 8.0 DC

- Do tej pory skupialiśmy się na innego typu jednostkach, a teraz postanowiliśmy zająć się łodziami motorowymi ślizgowymi. Prezentowana przez nas łódź jest osmiometrowa i posiada 300 koni mechanicznych. Znajdziemy tutaj dużą kabinę z łazienką oraz toaletą. Nie brakuje też mniejszej koi dla dzieci. Na wyposażeniu znajdują się m.in.: rozkładane kanapy, system audio, lodówka. Łódź znakomicie sprawdzi się podczas weekendowych wypadów. Zapewnia wszystkie udogodnienia mieszkaniowe, które zmieściliśmy na osmiu metrach – opisywał premierową łódź Cezary z firmy Stillo Yachts.

Cezary z firmy Stillo Yachts
Stillo 8.0 DC

Dane techniczne: długość 8,08m, szerokość 2,6m, waga 2159kg, zbiornik paliwa 200L, zbiornik na wodę 120L, silnik 1x300HP, liczba osób 8-10

Pegazus 790

Nową łódź zaprezentowała firma Pegazus Boats.

- Do Gdyni przyплыł przepiękny jacht motorowy – Pegazus 790. Jednostkę charakteryzuje dno o głębokim V, które świetnie nadaje się w pływaniu po falach. Zrobiliśmy już kilka prób na zatoce. Poza tym jacht oferuje dużą wygodę wewnątrz jednostki. W kabinie znajduje się aneks kuchenny, lodówka itd. Mamy na tym jachcie sześć miejsc do spania. Nie brakuje też toalety. Postawiliśmy na bezpieczeństwo oraz stabilność żeglugi – opowiadał Jacek Żywalewski, CEO/ Prezes zarządu Pegazus Boats.

Jacek Żywalewski, CEO/ Prezes zarządu
Pegazus Boats. Pegazus 790

Dane techniczne: Kat. projektowa/max załogi kat.B – 5 osób/ kat. C – 8 osób, wymiary 7,90m x 2,49m szer. x 2,60m wys. Długość kadłuba 6,98m, masa 2100 kg, moc silnika 184 kW/250KM, zbiornik paliwa 260L, zanurzenie 0,45m

Nimbus C8

Z premierą Nimbusa C8 do Gdyni przybyła firma Eco Marine. To trzecia jednostka z serii Nimbus Commuter po modelach C9 i C11.

- Najważniejszą rzeczą w projekcie tej łódki był zamysł, aby wykonać jacht, który będzie łatwy do przemieszczania. Wnętrze łodzi zostało tak zaprojektowane, żeby zmieścić sześć osób. Było to możliwe, ponieważ w środku są cztery miejsca, a dodatkowe dwa na zewnątrz i dwie na przednim pokładzie. W ten sposób mamy certyfikację na 8 osób. W łodzi może podobać się to, że jest na każde warunki. Jacht posiada otwierany dach i otwieraną tylną przestrzeń. Do tego dochodzą przesuwne drzwi z prawej oraz lewej strony. W przypadku niższych temperatur można pozamykać wszystko i włączyć ogrzewanie – mówił Piotr Maciej Pilch, Prezes Zarządu Eco Marine.

Piotr Maciej Pilch, Prezes Zarządu
Eco Marine. Nimbus C8

Dane techniczne: długość 7,93 m, szerokość 2,55 m, waga 2300 kg, pojemność zbiornika paliwa - 240 l, zbiornika wody 50 l, prędkość max +40 węzłów,

Tekst i zdjęcia: Przemysław Schenk

GDYNIA SAILING DAYS W LICZBACH

27 – tyle dni trwał festiwal Gdynia Sailing Days

prawie tylu zawodników wzięło udział w regatach – **2000**

53 – tyle krajów reprezentowali żeglarze biorący udział w regatach

tylu sędziów pracowało przy obsłudze regat – **70**

14 – tyle klas regatowych rywalizowało w czasie GSD

o tyle procent względem edycji 2022 zredukowano ślad węglowy – **30**

7 – tyle lat miał najmłodszy uczestnik imprezy

tylu lat miał najstarszy uczestnik imprezy – **79**

BLISKOŚCI MORZA W NIEPOWTARZALNYM OTOCZENIU

Od 2019 roku Marina Yacht Park należąca do Grupy PHN wciela się w rolę dynamicznego centrum wydarzeń o zasięgu zarówno żeglarskim, jak i kulturalnym.

Marina zapewnia 150 miejsc do cumowania jednostek o różnych rozmiarach, ale także pełni istotną rolę jako przestrzeń spotkań, edukacji i rozrywki. Załoga mariny stawia sobie za cel spełnianie potrzeb każdego klienta, zapewniając wysoką jakość usług oraz wygodę, co sprawia, że zarówno dłuższe, jak i krótsze wizyty stają się komfortowe.

Zawody, kino, festiwal

Rozszerzając wpływ na środowisko żeglarskie, Marina Yacht Park nawiązała współpracę z Pomorskim Związkiem Żeglarskim, organizując pierwsze regaty o Puchar Mariny Yacht Park, które odbyły się podczas oficjalnego Rozpo-

częcia Sezonu 2023. Jednak to nie tylko zawody decydują o atrakcyjności mariny. Współpraca z Portem Gdynia zaowocowała uruchomieniem Kina Letniego. Do końca roku planowane są jeszcze dwa seanse, pierwszy odbędzie się 24 sierpnia, a drugi, specjalny seans dla dzieci, zaplanowany jest na 2 września.

Na szczególną uwagę zasługuje również niedawno zakończony Polboat Yachting Festival. To już IV. Edycja tego prestiżowego wydarzenia, które corocznie przyciąga pasjonatów żeglarstwa - zarówno motorowodnego, jak i jachtowego. Jednym z kluczowych filarów, na których opiera

się ten sukces, jest doskonała współpraca pomiędzy pracownikami mariny, rezydentami, partnerami biznesowymi oraz organizatorami Polboat Yachting Festival.

Wsparcie rozwoju

- Dla nas Polboat Yachting Festival to o wiele więcej niż tylko kolejna impreza w kalendarzu. To wyjątkowa okazja do wyrażenia naszej misji – tworzenia przestrzeni, w której pasja do żeglarstwa łączy się z biznesowymi aspektami i możliwościami wypoczynku. Chcemy, aby każdy gość mariny poczuł się wyjątkowo i mógł doświadczyć bliskości morza w niepowtarzalnym otoczeniu. Nasza rola jako gospodarza i strategicznego partnera nie ogranicza się do pojedynczego wydarzenia, ale jest wyrazem naszego zobowiązania do trwałego wsparcia rozwoju Polboat Yachting Festival oraz żeglugi – podkreśla Katarzyna Stanulewicz, Prezes Zarządu Dalmor S.A.

Diabeł tkwi w szczegółach

Marina Yacht Park to miejsce, w którym każdy żeglarz i miłośnik morza znajdzie coś dla siebie. Dbałość o detale, otwartość na inicjatywy oraz ciągła aktywność sprawiają, że marina zasłuzenie wpisuje się w morski krajobraz Gdyni, tworząc niezapomniane doświadczenia dla wszystkich, którzy odwiedzają to wyjątkowe miejsce.

Katarzyna Stanulewicz Prezes Zarządu Dalmor S.A.

DO ZOBACZENIA!

GDYNIA SAILING DAYS

Organizator:

Współorganizator:

Partner Główny:

Partner Strategiczny:

Patronat Honorowy:

Sponsoring

Sponserowane

GRUPA PGE

ZROBIŁA KOLEJNY KROK KU ENERGII Z MORZA

Grupa PGE i Ørsted podpisały kontrakty z firmami Navantia-Windar oraz Orient Cable (NBO), które dostarczą fundamenty oraz kable wewnętrzne dla projektu Baltica 2, stanowiącego jeden z etapów Morskiej Farmy Wiatrowej Baltica.

To kolejny ważny kontrakt przybliżający do realizacji morskiej farmy wiatrowej Baltica 2 o mocy ok. 1,5 GW. W kwietniu tego roku PGE i Ørsted osiągnęły ważny kamień milowy na drodze do realizacji projektu. Podpisały wówczas pierwszy z kontraktów na dostawę kluczowego komponentu – umowę na dostawę turbin wiatrowych. Następnie w czerwcu podpisały umowę na dostawę morskich stacji transformatorowych.

- Ørsted ma 30-letnie doświadczenie w przygotowaniu do budowy morskich farm wiatrowych, kontraktowaniu dla nich wykonawców oraz budowie i eksploatacji farm. Wspólnie z PGE podjęliśmy zobowiązanie dostarczania dla Polski energii z morskiego wiatru na dużą skalę. Podpisując kolejne dwa strategiczne kontrakty na komponenty dla Baltica 2, krok po kroku posuwamy się do przodu z tym przełomowym, pionierskim projektem dla morskiej energetyki wiatrowej w Polsce – mówi Agata Staniewska, dyrektor zarządzająca Ørsted Offshore Poland.

Dalszym krokiem jest podpisanie kolejnych kontraktów dla Baltica 2 przez spółkę joint-venture tworzoną przez PGE Baltica z Grupy PGE i Ørsted, które realizują projekt Morskiej Farmy Wiatrowej Baltica. Konsorcjum Navantia-Windar dostarczy fundamenty – monopale, z których największe przekraczają 100 m długości i ważą ponad 2000 ton.

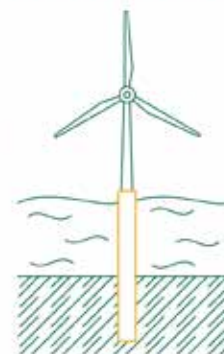
- Zabezpieczenie komponentów dla Baltica 2 pozwoli nam na przejście do kolejnych etapów rozwoju przedsięwzięcia. Zaplanowane działania konsekwentnie zbliżają nas do osiągnięcia strategicznego celu Grupy PGE, jakim jest zbudowanie 2,5 GW mocy w morskiej energetyce wiatrowej do 2030 roku – mówi Wojciech Dąbrowski, prezes zarządu PGE Polskiej Grupy Energetycznej.

Z kolei firma Orient Cable (NBO) dostarczy podwodne kable wewnętrzne 66 kV o łącznej długości ok. 170 km, które połączą turbiny z morskimi stacjami transformatorowymi.

Morska farma wiatrowa Baltica 2 będzie zlokalizowana ponad 30 km w głąb morza, na wysokości Ustki i Łeby. Ørsted i PGE planują zakończenie budowy etapu Baltica 2 o mocy ok. 1,5 GW do końca 2027

Fundamenty dla turbin Baltica 2

Turbiny Baltica 2 będą posadzone z wykorzystaniem monopali. Te fundamenty wykonane ze stalowych rur wibryjanych bezpośrednio w dno morskie. Głębokość pogrzenia monopali w dno morskie jest inna na obszarze całej morskiej farmy wiatrowej ze względu na charakterystykę podłoża. Dlatego fundamenty różnią się długością, średnicą i wagą.

baltica2+3 by PGE & Ørsted

roku, natomiast etapu Baltica 3 o mocy ok. 1 GW do końca 2029 roku. Baltica 2 i Baltica 3 utworzą Morską Farmę Wiatrową Baltica o łącznej mocy 2,5 GW, która znacząco przyczyni się do transformacji polskiej energetyki, dostarczając zieloną energię dla prawie 4 milionów gospodarstw domowych w Polsce.

pm

Wynajmij luksusowy jacht na Mazurach

**Rezerwacja
i sprzedaż czarterów:**

+48 505 700 731 | info@flowczarter.pl

Port:

Ekomarina Sunport
Stare Sady 4 BK, 11-730 Mikołajki

flowczarter.pl

BIZNES

ROSZADY W ZARZĄDZIE PORTA KMI POLAND S.A.

Z początkiem lipca nastąpiły roszady na szczycie zarządu w firmie z Bolszewa. Prezesem Zarządu został Łukasz Luto.

Poza nim skład Zarządu Porta KMI Poland S.A. uzupełniają Grzegorz Białczak jako Wiceprezes Zarządu oraz Artur Pęksyk – Członek Zarządu. Odmieniony zarząd zadeklarował pełne wsparcie dla klientów oraz liderów PORTA. Warto przypomnieć, że ta firma z Bolszewa od lat buduje kreatywny zespół, który napędza dalszy rozwój przedsiębiorstwa poprzez realizowanie ambitnych celów.

SPRZEDANO W 13 PRZETARGU KAMIENICĘ W MALBORKU

Miasto po pięciu latach poszukiwań znalazło nabywcę nieruchomości przy ul. Jagiellońskiej 99/ABC w Malborku. Prywatna firma jako jedyna przystępowała do 13 przetargu.

Wystarczyło jedno postąpienie, w którym firma Harmonia Przemysław Osiński mogła stać się pełnoprawnym nabywcą nieruchomości za 191 050 zł, ale do tej kwoty należy doliczyć koszty rozbiórki budynku, ponieważ przy zakupie nieruchomości nowy właściciel zobowiązał się do tego oraz do zabezpieczenia ściany styku budynku przeznaczonego do rozbiórki z obiektem mieszkalno-usługowym znajdującym się obok. Po rozbiórce zabudowa i zagospodarowanie terenu ma być realizowana na podstawie wytycznych konserwatorskich.

REBEL SIĘ PRZEPROWADZA

Gdańska firma należy do największych producentów gier planszowych w Polsce. Rebel, który w tym roku obchodzi 20-lecie, niedługo wprowadzi się do nowego obiektu

Przez to, że firma produkuje coraz więcej gier, jej zapotrzebowanie na większą przestrzeń też rośnie. Dłate-

go Rebel wkrótce wprowadzi się do 7R City Park Gdańsk Airport I. Tam przedsiębiorstwo będzie miało do dyspozycji prawie 5 tys. m kw. To pokazuje skalę rozwoju formy w ciągu 20 lat istnienia, a początkowo Rebel działał jako sklep internetowy i stacjonarny, który oferował gry planszowe.

STOCZNIA WOJENNA Z NAJLEPSZYM WYNIKIEM

Firma pierwszy raz wypracowała zysk po przejęciu jej przez Polską Grupę Zbrojeniową, który wyniósł 21 mln zł netto za 2022 rok.

Na ten stan wpłynęło kilka czynników m.in.: reorganizacja, tzw. kompaktyzacja zakładu, czy zamówienia dla Marynarki Wojennej. Postanowiono, że cały zysk zostanie przeznaczony

na rozwój spółki oraz inwestycje. Poziom przewidywany nakładów inwestycyjnych w latach 2023-2024 to 100 mln zł, a te wydatki są niezbędne w realizacji zadania związanego z budową zamówionych fregat. W przypadku dalszego rozwoju stoczni, w czerwcu rozpoczęto budowę hali kadłubowej, a do tego powstanie hala produkcyjna.

KONSTRUKCJA DO WYŁADUNKU CZĘŚCI JĄDRÓWKI

W ramach budowy pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce powstanie szereg inwestycji. Do nich zalicza się konstrukcja morska do rozładunku elementów atomówki.

To jedna z kluczowych inwestycji, która ma kosztować 900 mln złotych. Jej zadaniem będzie umożli-

wienie sprawnego transportu i rozładunku wielkogabarytowych elementów budowanej na Pomorzu elektrowni jądrowej. Cała konstrukcja ma mieć tysiąc metrów długości. Największe elementy elektrowni dostarczane drogą morską osiągają 700 ton (wytwornice pary) oraz 300 ton (zbiorniki reaktora).

ROCKFIN BĘDZIE WSPÓŁPRACOWAĆ Z KOREAŃCZYKAMI

Odbyło się Forum Gospodarcze Korea-Polska, w którym brali udział przedstawiciele władz polskich i koreańskich oraz sektorów biznesu obu krajów.

O randze tego wydarzenia świadczył fakt, że gośćmi honorowymi byli Prezydent Republiki Korei Yoon Suk-yeol oraz Prezydent Rzeczypospolitej

Polskiej Andrzej Duda. W forum brał udział również członek zarządu Rockfin oraz przedstawiciele Nuclear Grupa, Doosan. Obie strony podpisały (CEO Michał Wróblewski z Rockfinu oraz Jongdo Kim, CEO Nuclear Grupa, Doosan) protokół ustaleń w sprawie wzajemnej współpracy przy budowie nowej elektrowni jądrowej w Polsce.

GDAŃSKA SPÓŁKA PRZEJĘTA PRZEZ ORLEN

Podpisana została umowa między Orlen Projekt a Energa dot. przejęcia 100% udziałów w spółce usług inżynierskich Energa Invest.

Po tej konsolidacji obu podmiotów mają zostać zachowane miejsca pracy w Energa Invest, nie przewiduje się też relokacji pracowników do innych miast. W Energa Invest Grupa Kapitałowa Orlen Projekt będzie pracować 300 osób. Przejęcie całości udziałów Energa Invest jest jednym z kroków Grupy Kapitałowej Orlen Projekt w celu zwiększenia potencjału. Rozważanie jest też wcielenie spółki PGNiG Gazoprojekt do Grupy Kapitałowej Orlen Projekt.

ZAKOŃCZONO ROZBUDOWĘ PUCKIEJ MARINY

Prace budowlane w ramach rozbudowy Mariny w Pucku zakończyły się na trzy miesiące przed czasem. Generalnym wykonawcą prac była spółka NDI S.A.

W ramach przebudowy wykonano elementy w hydrotechnicznej konstrukcji, w tym pomostu dojsściowego, zamykającego nabrzeża, czy falochronu północnego. Do tego dokonano montażu oraz dostarczenia trzech pływających pomostów, które zostaną użyte do kotwiczenia jednostek pływających. Na pomostach zostały zainstalowane postumenty, które służą do poboru wody oraz energii. W ramach prac zbudowano stały pomost połączeniowy o długości 180 metrów. Powstało również 98 nowych miejsc do cudowania dla jachtów.

BIZNES

PUBLICZNA EMISJA OBLIGACJI OD BEST

Jedna z największych firm windykacyjnych postanowiła zaoferować inwestorom 4,5-letnie obligacje, które są warte 30 mln zł. Ich oprocentowanie zwiększono o marżę 5% w oparciu o stawkę WIBOR 3M.

Gdyńska firma BEST S.A. oferuje 300 000 obligacji serii Z4 o wartości 100 zł każda inwestorom. Kupon obligacji wypłacany zostanie kwartalnie. Ich wykup jest planowany 25 lutego 2028 roku. Natomiast same obligacje zostaną notowane na rynku Catalyst. Ten krok firmy był podyktowany dużym zainteresowaniem obligacjami BEST serii Z3, których oferta zakończyła się 39% redukcją zapisów.

PORT GDAŃSK Z NOWYM WICEPREZESEM

Wojciech Makieła został powołany przez Radę Nadzorczą Zarządu Morskiego Portu Gdańsk na stanowisko wiceprezesa ds. bezpieczeństwa.

W połowie lipca ogłoszono postępowanie kwalifikacyjne na to stanowisko, które jest nową funkcją, ponieważ do tej pory zarząd Portu Gdańsk liczył trzy osoby (prezes zarządu, wiceprezes ds. infrastruktury i wiceprezes ds. finansowych). Wybór padł na Wojciecha Makiełę, radcę prawnego z Krakowa, który jest m.in.: absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego (prawo, psychologia). Pełnił funkcję sekretarza Rady Nadzorczej AMW Hotele sp. z o.o., czy Komisarza Wyborczego.

POŁĄCZENIE ORLEN OIL I LOTOS OIL

Zespolenie dwóch spółek olejowych nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku Lotos Oil na podmiot Orlen Oil.

Gdańsk został nową siedzibą tej połączonej spółki, która ma do dyspozycji cztery zakłady w: Gdańsku, Trzebini, Czechowicach-Dziedzicach oraz Je-

dliczu. Zatrudnienie znajduje tutaj prawie 700 osób. Natomiast zdolność produkcyjne firmy w zakresie środków smarnych to ok. 420 tys. ton rocznie. Trwają prace nad nową ofertą produktową Orlen Oil, a jej częścią w najbliższym czasie mają być oleje bazowe grupy II produkowane w HBO, w Gdańsku.

ARP BUDUJE BIUROWIEC W LETNICY

Rozpoczęła się budowa obiektu o funkcji biurowo-usługowej, gdzie będą skupione główne agencje samorządowe, które obsługują przedsiębiorców.

W założeniu Letnica Office ma być centrum wszystkich prowadzonych usług dla przedsiębiorców przez Urząd Marszałkowski Województwa

Pomorskiego, czyli od tanich kredytów do funduszy europejskich. Nowy biurowiec będzie siedzibą takich podmiotów jak: Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych, Pomorski Fundusz Pożyczkowy, Pomorski Fundusz Rozwoju, Agencja Rozwoju Pomorza, czy Wojewódzki Urząd Pracy. Komercyjnym najemcom zostanie udostępniona też część obiektu.

REKORD W GDYŃSKIM TERMINALU BCT

Zespół terminalu przez 10 zmian przeładował 9 503 TEU. To nowy rekord liczby obsłużonych kontenerów na pojedynczym statku kontenerowym.

Przez prawie cztery dni ekipa terminalu BCT na 349 metrowym kon-

tenerowcu MSC Madeleine przeładowała 9 503 TEU. To rekord nie tylko samego terminala, ale też Portu Gdynia. Przeprowadzono ciągłą obsługę statku przez 10 zmian z nieprzerwanym wykorzystaniem trzech ganków przeładunkowych.

NOWE HOLOWNIKI

Gdański armator WUŻ Port and Maritime Services, wzbogacił się o dwie jednostki pływające, które zostały zbudowane w Wietnamie.

Holownik Mars o długości ok. 28m jest projektu ASD 2811, o szerokości 11 m i uciagu 60 t siły. Natomiast parametry techniczne jednostki Ares wynoszą: 28 m długości, 13 m szerokości

oraz 82 ton uciagu. Obie jednostki zostały wyposażone w dziobowe wciągarki holownicze oraz systemy przeciwpożarowe klasy FiFi1. Firma WUŻ Port and Maritime Services oczekuje jeszcze na jeden holownik, który powstaje w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, a do Gdańska ma zostać dostarczony do października.

ZATWIERDZONO PLAN DEKARBONIZACJI OD LPP

Gdańska firma jako jedyna w Polsce z branży odzieżowej może pochwalić się zweryfikowaniem i zatwierdzeniem celów dekarbonizacyjnych przez SBTi.

Zobowiązania przyjęte przez LPP, a zatwierdzone z ramienia międzynarodowej inicjatywy Science Based Targets obejmują plan redukcji gazów cieplarnianych do 2030 roku. Certyfikat, który otrzymała gdańska firma, jest potwierdzeniem, że założenia przedsiębiorstwa są zgodne z Porozumieniem Paryskim. Doskonale wpasowują się w starania mających na celu zatrzymanie wzrostu globalnego ocieplenia na poziomie 1,5 °C.

KASZUBSKIE CENTRUM SPORTU W ŻUKOWIE NA FINISZU

Obecnie trwają prace wykończeniowe, czy porządkowanie przyległych terenów przy inwestycji, której koszt wyniósł ponad 19 mln zł.

Kaszubskie Centrum Sportu w Żukowie jest częściowo dwukondygnacyjnym obiektem, w którym zaplanowano trzy sale treningowe dla ok. 30 osób. Ponadto znajdują się tam sanitariaty, szatnie, czy sześć pomieszczeń klubowych. Nie brakuje również kotłowni, toalet, czy pomieszczeń gospodarczych. Natomiast na piętrze są dwie sale fitness dla ok. 50 osób, sala konferencyjna wraz z całym zapleczem porządkowym. Ostatecznie planuje się zakończenie prac na wrzesień 2023.

MUSIELI DZIAŁAĆ

NIESZABLONOWO

Paweł Adamowicz, ówczesny prezydent Gdańska chciał pozyskać inwestorów i stworzyć miejsca pracy. To był cel, do realizacji którego potrzebował ludzi. Na początku było ich czworo. Wypracowali koncepcję, przedstawili szefowi, a on dał zielone światło. Tak zrodziła się spółka Invest GDA. O jej początkach opowiada w rozmowie z Marcinem Dybukiem Alan Aleksandrowicz, prezes firmy.

InvestGDA obchodzi w tym roku 15 urodziny. Pan jest związany z firmą od początku. Jak wszystko się zaczęło?

Usiedliśmy w gronie kilku osób i zastanawialiśmy się co zrobić, aby przyciągnąć inwestorów, przemysł jak i nowoczesne usługi. Widzieliśmy, że poszczególne projekty trafiają do Polski, ale niekoniecznie do Gdańska, mimo że starano się przygotowywać odpowiednie tereny. Sam uczestniczyłem w procesie uruchamiania 3-4 lokalizacji w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Niestety, nie poszły za tym żadne inwestycje. Zaczęliśmy podpatrywać poczynania innych. Punktem odniesienia był Wrocław,

W pierwszej ekipie, która pracowała nad InvestGDA, znajdowali się: Marcin Szpak, Andrzej Bojanowski, Iwona Bierut oraz ja. W tym składzie pracowaliśmy nad koncepcją. Bazując na wrocławskich doświadczeniach Agencji Rozwoju Pomorza i Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, postanowiliśmy stworzyć studium wykonalności projektu. Zaangażowaliśmy do współpracy pracowników naukowych z Uniwersytetu Gdańskiego. Wspólnie, po przygotowaniu koncepcji zagospodarowania pierwszych, potencjalnych terenów inwestycyjnych przedłożyliśmy projekt prezydentowi. Wtedy dostaliśmy zielone światło.

który powołał Agencję Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. To było zbrojne ramię miasta, ale też okolicznych gmin, do pozyskiwania projektów inwestycyjnych. Nasz kolega, który był prezesem tej spółki, wprowadził nas w szczególności jej funkcjonowania. Wraz z innymi osobami odwiedziliśmy siedzibę ARAW. Potem postanowiliśmy powołać podobną spółkę.

Podczas Gali Pracodawców Pomorza mówił Pan, że ojcem InvestGDA był śp. Paweł Adamowicz. Kto był w pierwszej grupie osób, które pojechały do Wrocławia i potem działały w Gdańsku?

Prezydent zawsze wyznaczał cel, a tym w tym przypadku było pozyskiwanie inwestorów i stworzenie miejsc pracy.

Co było najtrudniejsze?

Mieliśmy świadomość, że dla powodzenia przedsięwzięcia będziemy musieli pozyskać środki i ponieść duże nakłady na uzbrojenie terenów inwestycyjnych. Wprawdzie posiadaliśmy w mieście tereny z planami zagospodarowania przestrzennego, ale bez infrastruktury. Za każdym razem, kiedy przyjeżdżali potencjalni inwestorzy, okazywało się to problemem. Niestety, miasta nie było stać na uzbrojenie terenów. My jako spółka otrzymaliśmy niewielką kwotę na działanie, nieco ponad milion złotych. Środki co miesiąc topniały ze względu na stałe koszty operacyjne itd. Oprócz wkładu finansowego dostaliśmy pierwszy, nieprzygotowany oraz nieuzbrojony teren inwestycyjny, mający status specjalnej strefy ekonomicznej. To były 52 hektary

w Kokoszkach. Musieliśmy działać nieszablonowo oraz innowacyjne, żeby mimo niewielkich środków, nie przejeść ich i nie zakończyć działalności po 12 miesiącach.

Na czym polegała nieszablonowość i innowacyjność?

Mieliśmy koncepcję na uzbrojenie terenów. Zaczęliśmy walczyć o różne projekty inwestycyjne. Takim breaking pointem było spotkanie z firmą Weyerhaeuser obecnie International Paper, która rozważała w naszej lokalizacji budowę fabryki. Interesowało ich 10 hektarów. Udało nam się przekonać inwestora, żeby wpłacił wysoką zaliczkę przy podpisywaniu umów przedwstępnych. W zamyśle środki miały zostać od razu zainwestowane w uzbrojenie choć części terenu. Amerykanie nam zaufali i zgodzili się na takie rozwiązanie. Niestety, prawie natychmiast pojawiły się protesty społeczne. W materiałach informacyjnych o projekcie pojawiło się słowo, którego nie można używać w tej części Polski, czyli celuloza. Mieszkańcy byli przekonani, że stworzymy tam drugie Świecie, z wielkimi niedogodnościami. To była droga przez mękę. Zanim otrzymaliśmy pozwolenie na budowę, w prawie każdej kwestii, która wymagała wydania decyzji trafialiśmy ze sprawą do sądu administracyjnego. To przedłużyło projekt, co narażało nas na utratę inwestora i w rezultacie konieczności zwrotu zaliczki. Na szczęście Amerykanie się nie wycofali, a nam udało się zbudować relacje z mieszkańcami.

Musiał Pan być wtedy niezłe zestresowany.

To prawda. Amerykanie inwestowali wielkie pieniądze i wiedzieliśmy, że gra toczy się nie tylko o tą konkretną inwestycję, ale także o naszą przyszłość.

Kiedy ukończyliście projekt było łatwiej?

Tak, to był przełomowy moment. Pojawiły się kolejne firmy,

które chciały inwestować na naszym terenie. Za tym przyszły pieniądze na rozwój. Mogliśmy przeprowadzić pełny zakres przebudowy infrastruktury. Na terenie, który nazywamy Parkiem Przemysłowo-Technologicznym „Maszynowa”, obecnie znajduje się kilkadziesiąt podmiotów, które zapewniają zatrudnienie kilku tysiącom osób. Projekt zapoczątkował duże zmiany w tej części Gdańska. Jego rozwój zaskutkowało między innymi rozbudową ulicy Kartuskiej oraz innymi inwestycjami miasta jak np. budową nowoczesnej szkoły z basenem. Obecnie zaś w sąsiedztwie powstaje nowe połączenie Pomorskiej Kolei Metropolitalnej.

Kiedy zaczęliście wyobrażać sobie, że to miejsce tak się rozwinie?

Nie. Zakładaliśmy dużo mniejszy projekt (śmiech). Kiedy woziliśmy inwestorów po tych terenach oraz opowiadaliśmy o wizji prezydenta, nikt nam nie wierzył. Tym bardziej teraz czujemy satysfakcję.

A Wy wierzyliście w wizję prezydenta Pawła Adamowicza?

Kiedy człowiek posiada багаż doświadczeń, to ma świadomość, że nie wszystkie projekty mogą wyjść. Z drugiej strony trudno rozwijać miasto, kiedy nie ma się wizji. Nawet w przypadku realizacji jedynie połowy ambitnych celów, to możemy mówić o progresie.

Nie odpowiedział Pan na pytanie, czy wierzyliście...

Mieliśmy świadomość, że nie posiadamy alternatywnej opcji, jeśli chcemy w jakikolwiek sposób zwiększyć atrakcyjność gospodarczą i inwestycyjną miasta.

Minęło 15 lat. Co obecnie jest najtrudniejsze w pozyskiwaniu inwestorów w i dla Gdańska?

Dużo się zmieniło. Weszliśmy w różne obszary inwestycyjne. Jednym z nich była przestrzeń dla sektora nowoczesnych usług. Trzeba było wyznaczyć enklawy i przygotować je pod względem planistycznym, tak aby deweloperzy oraz inwestorzy wzięli na siebie trud i ryzyko budowy kompleksów biznesowych. Udało się z nawiązką. W efekcie pozytywnych działań spółkę zaczęto wykorzystywać do trudnych przedsięwzięć w strukturach samorządowych. Przykładem jest sytuacja stadionu w Letnicy. W 2012 roku musieliśmy przejąć część odpowiedzialności za zarządzanie obiektem, ponieważ Lechia Gdańsk nie poradziła sobie z projektem i wygenerowała zadłużenie. Sytuacja była niekomfortowa, a projekt UEFA EURO 2012TM był zagrożony. Cały czas pojawiają się różne projekty. Zależna od nas spółka wzięła odpowiedzialność za Gdańskie Centrum Multimedialne. Przy tym projekcie musieliśmy nauczyć się tworzenia zespołu redakcyjno-technicznego, żeby GCM mogło funkcjonować. Obecnie mierzymy się z niestabilnością, która pojawiła się na świecie przy okazji pandemii, następnie wojny w Ukrainie. Nie pomaga także wewnątrz krajowa niestabilność otoczenia regulacyjnego.

Nie wchodzi się dwa razy do tej samej rzeki, a Pan odszedł z InvestGDA do urzędu na funkcję wiceprezydenta, a następnie wrócił do spółki. Dlaczego?

Przychodząc do spółki 15 lat temu, odchodziłem z urzędu. Tych powrotów do tej samej rzeki było więcej (śmiech). A jeśli chodzi o funkcję wiceprezydenta, to stało się tak, gdyż była taka potrzeba. Po tragicznej śmierci Pawła Adamowicza trzeba było szybko stworzyć zespół, który przejmie zarządzanie miastem. Pani Prezydent Aleksandra Dulciewicz zaproponowała, abym dołączył do zespołu ze względu na bagaż doświadczeń. Odpowiedź mogła być tylko jedna. To stanowisko, to także wyróżnienie i satysfakcja z tego, że ma się wpływ na rozwój miasta. Choć zarazem trudna praca, która wiąże się ze stresem, czy z ryzykiem pojawienia się kryzysowych sytuacji. To były trzy lata wymagającej pracy, podczas której zarządzałem obszarem, jakim są inwestycje. Po tym czasie wiceprezydent Piotr Grzelak przejął pałeczkę, a ja miałem możliwość powrotu do InvestGDA lub pracy w innym miejscu.

Skoro miał Pan inne propozycje, to dlaczego wybór padł na InvestGDA?

Mam pewien bagaż doświadczeń i czuję się ekspertem w określonych dziedzinach. Kiedy ma się piątkę z przodu, to moim zdaniem nie jest to czas na naukę nowych rzeczy. Lepiej wykorzystywać zdobyte doświadczenie w swojej specjalizacji. Po przemyśleniu stwierdziłem, że najlepszą opcją będzie powrót, ponieważ w tym miejscu mogę najwięcej zdziałać.

Jak przyjęto Pana po raz drugi?

Widziałem duży stres w oczach koleżeństwa (śmiech). Tym bardziej, że przyszedłem z różnymi pomysłami związanymi z tym, czego Invest GDA wcześniej nie robiło z obszarów projektów edukacyjnych i społecznych. Działanie na tym polu nie należy do łatwych i wymaga sporej cierpliwości. Warto jednak podkreślić, że są ważne dla mieszkańców Gdańska i dlatego ktoś musi się nimi zająć. Kto, jeśli nie my.

Co by Pan wskazał w ciągu tych 15 lat jako największy sukces?

Myślę, że naszym skończonym projektem i przynoszącym w tej chwili najwięcej korzyści ekonomicznych dla miasta jest ten w Kokoszkach. Największym sukcesem jest nasze zaangażowanie w rozwój przestrzeni portowej, czyli parki i obszary przemysłowe, które obecnie rozwijamy. Jesteśmy dopełnieniem portu. Współpracujemy na zapleczu, w bliskiej współpracy z Zarządem Morskiego Portu Gdańsk. Pomimo tego, że od początku port miał potencjał, to tylko dzięki działaniom wykorzystującym konkretną sytuację ekonomiczną, geopolityczną, finansową oraz zainteresowanie inwestorów udało się stworzyć jeden z najpotężniejszych węzłów transportowo-przemysłowych w tej części Europy. To jest projekt o ogromnej skali, a co za tym idzie największy sukces. Skupiliśmy się na infrastrukturze oraz zapleczu przemysłowym. W myśl najnowszych modeli działalności dużych portów morskich, gdzie są strefy ładunków, nabrzeży oraz całe zaplecze produkcyjno-logistyczno-transportowe. Warto także wspomnieć o Pomorskim Centrum Inwestycyjnym i innych częściach portu, gdzie poczyniliśmy duże nakłady w infrastrukturę techniczną oraz tworząc Centrum Biurowe KOGA. Jest też fabryka Northvolt, której wartość zbliża się do miliarda złotych. Ten projekt pod względem kapitałowym oraz technologicznych przeszedł najśmielsze oczekiwania. Powstają kompleksy logistyczne GLP oraz CPT, czy depoty kontenerowe. Obecnie uruchamiamy przetargi pod kolejne projekty. Chcielibyśmy dalej rozwijać obszary w okolicach mostu wantowego i trochę dalej na zapleczu rafinerii. Tam głównie działamy we współpracy z Grupą Orlen, przygotowując przedpole przemysłowe dla rozwoju kompleksu rafineryjnego.

Dużo się udało, a czy jest coś, czego Pan żałuje?

Na razie nie udało nam się pozyskać projektu z obszaru półprzewodników, który miał zostać zlokalizowany w gminie Pruszcz Gdański. Ostatecznie trafił w okolice Wrocławia. Mam nadzieję, że jeszcze zdobędziemy taki projekt. Żałuję, że w Gdańsku już nie ma terenów pod duże inwestycje, które mogłyby zmieniać całe branże w gospodarce. Co jednak nie oznacza, że nie mamy szans na takie projekty jako metropolia, przeciwnie we współpracy z gminami wokół Gdańska jest jeszcze sporo terenów do zagospodarowania.

Jakie będzie kolejne pięć lat w InvestGDA?

Mamy jeszcze kilka obszarów przemysłowych, które chcielibyśmy rozwinąć i pozyskać inwestorów, a przez to stworzyć kilka tysięcy miejsc pracy. Zamierzamy także angażować się w bardziej lub mniej skomplikowane projekty w dzielnicach nadmorskich. Takim przykładem może być Jelitkowo, czy Brzeźno. Nie poprawimy estetyki i jakości przestrzeni publicznej w różnych miejscach, jeżeli nie przełamamy ograniczeń blokujących działania od lat. Chcemy pomagać przełamywać impas w takich sytuacjach.

Rozmawiał Marcin Dybuk

*Pomorska
Grupa Zakupowa*

CZAS NA REFORMĘ RYNKU NAJMU

Niektóre tematy są wieczne i nie podlegają ewaluacjom. Na przykład temat szeroko pojętej sytuacji mieszkaniowej w naszym kraju.

Wysłuchałam audycji radiowej z ekspertem od problematyki dostępności mieszkań. Dyskutowano o tragicznej sytuacji, fiasku programów rządowych, poczynawszy od rzekomo tanich TBS, a skończywszy na tanim kredycie mieszkaniowym. Od razu zaznaczono, że na tych rozwiązaniach bogacą się banki i deweloperzy. Kredyt jest trudno dostępny, bo trzeba spełnić kilka istotnych warunków (wkład własny, dobre zarobki, pierwsze własne mieszkanie i zakaz wynajmu mieszkania na 10 lat!).

MŁODZI NIE MARZĄ O MIESZKANIU

Mam do czynienia z młodymi ludźmi i odnoszę wrażenie, że nie każdy Polak czy Polka marzą o mieszkaniu. Mam wrażenie, że to raczej projekcja starszego pokolenia. W latach 70-tych, 80-tych, gdy usamodzielniało się pokolenie boomerskie M było szczytem marzeń. Rodzice zapisywali noworodki do spółdzielni mieszkaniowych jako kandydatów, wpłacając regularnie pieniądze na książeczki mieszkaniowe. W wielu przypadkach, moim osobistym także, nigdy się mieszkania spółdzielczego nie doczekałam, a po przemianach gospodarczych lat 80-tych, ciułanego wkładu wystarczyło na kupno łódki i pralki.

GNIAZDUJĄ U RODZICÓW

Dowiedziałam się, że dziś ogromny procent młodych dorosłych „gniazduje” u rodziców. Często jest to ich wybór, a nie konieczność. Dużo taniej, wygodnie, jak mawia znajoma „to właściwie hotel 5 gwiazdek z praniem, sprzątnięciem i wyżywieniem.” Młodzież nie pali się do stałych związków ani do zakładania rodziny. Wielu z nich deklaruje, że wcale nie chce mieć dzieci z uwagi na zły świat, katastrofę klimatyczną itp.

Posiadanie kredytu jest ciężarem i wieloletnim lękiem przed zmianami, utratą pracy, zdrowia, wniknięciem w sieć zobowiązań. Czasy, które nas czekają na rynku pracy, już zapowiadają potrzebę elastyczności, gotowości na zmiany, przeprowadzki. I co z tym „tanim kredytem”, gdzie mieszkania nie wolno wynajmując w przypadku utraty pracy czy innych okoliczności? Takie mieszkanie jest balastem i determinacją dalszego życia.

A MOŻE WYNAJEM?

Na całym świecie popularniejsze jest wynajmowanie, za które tylko płacisz. Zepsuta pralka, czy zmywarka to problem właściciela, który wobec prawa ma jeszcze inny kłopot. W ograniczony sposób obowiązuje bowiem w Polsce prawo własności. Lokator może nie płacić, jak mu się nie chce, a właściciel nie może go skutecznie usunąć, bo nie ma prawa wejść do własnego, bądź co bądź mieszkania.

Jednym słowem - wynajmowanie komuś nieruchomości jest ryzykowne i w wielu przypadkach nieopłacalne. Wiele osób, które inwestowały na rynku nieruchomości, obawia się wynajmu. Jak pokazują liczby, mieszkań jest wiele. Może dobrym pomysłem byłoby zamiast udzielania kredytów, zreformowanie rynku najmu?

DOROTA SOBIENIECKA-KAŃSKA

Dyrektor Gdańskiego Klubu Biznesu. Wydawca, dziennikarka, wykładowca, doradca public relations, media relations, etyki biznesu i CSR. Absolwentka filologii polskiej Uniwersytetu Gdańskiego. Członkini Rad Konsultacyjnych przy Hevelianum, wydziałach Ekonomii i Zarządzania oraz Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Gdańskiej, Rzecznika MŚP, Fundacji Hospicyjnej Pomorze Dzieciom. Członkini Rady Programowej Konferencji „Solidarni w rozwoju” Open Eyes Economy Summit. Doradca public relations w wielu firmach i instytucjach. Redaktorka i tłumaczka wydawnictw książkowych. Członkini Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości i Pomorskiego Zespołu ds. Kobiet

JOLANTA SZYDŁOWSKA

Prezeska Gdańskiej Fundacji Kształcenia Menedżerów. Od blisko 25 lat zaangażowana w działalność w organizacjach pracodawców. Społecznie pełni funkcję Prezeski Forum Pracodawców Północy. Reprezentuje stronę pracodawców w Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego. Od czerwca 2021 jest Przewodniczącą Pomorskiego Zespołu ds. Kobiet. Kwestie związane z aktywnością zawodową kobiet, równością praw kobiet i mężczyzn to obok spraw gospodarczych najważniejszy obszar jej aktywności. Pracowała w branżach produkcji spożywczej, energetyce, usługach. Zarządzała zespołami liczącymi od kilku do kilku tysięcy osób.

LEGISLACYJNA ZMORA PRZEDSIĘBIORCY

Gdy wchodziła w życie pierwsza tzw. tarcza covidowa, ja, moje koleżanki i koledzy wchodziliśmy w nowe przepisy prawa głęboko i dokładnie je analizowaliśmy. Udzielaliśmy informacji członkom organizacji na bieżąco, wyjaśnialiśmy i rozwiewaliśmy wątpliwości, np. dotyczące wypełniania wniosków o wsparcie finansowe.

„Jechaliśmy” na bieżąco z tworzoną rzeką ustaw. Jakis czas. Potem było coraz gorzej. Przecież pilnowaliśmy tylko nurtu przepisów wsparcia w okresie kryzysu w tym post covidowego. Za nami stały nasze lokalne organizacje, organizacje ogólnopolskie, eksperci. Jednak powoli wymiękaliśmy jako przedsiębiorcy oraz otoczenie biznesu.

25 550 MINUT CZYTANIA

W 2022 roku ustawodawca zafundował nam 31 745 stron nowych przepisów. Jeżeli odejmiemy te dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych, pozostaje do przeczytania 17 695 stron. To oznacza czytanie nowych przepisów 2 godziny i 10 minut każdego dnia w roku. Nie znam przedsiębiorcy, który znajduje tyle czasu na czytanie przepisów. A przecież nie chodzi o samo czytanie. Trzeba zrozumieć, wdrożyć, stosować. W dużych firmach, korporacjach działają zespoły prawne, są zatrudnieni specjaliści prawa pracy, BHP, środowiskowi i inni. W otoczeniu specjalistów buduje się bezpieczeństwo i dokłada starań, aby te prawie 18 tysięcy stron przeanalizować i to, co trzeba stosować. MŚP nie ma szans. Często cała ta produkcja ustawodawcy spada na barki jednej osoby. I ta jedna osoba jest bezradna.

CZAS SKRÓCONY O POŁOWĘ

Vacatio legis w 2022 roku wynosiło średnio 31 dni, a dla rozporządzeń 7 dni. To znaczy, że w ostatnich latach czas na przygotowanie się do zmian skrócono nam o połowę. Dochodzi jeszcze jakość prawa, poprawki. Wisienką na torcie jest 1330 stron przepisów podatkowych plus 821 stron przepisów nowelizacji (z ostatnich 5 lat). W tym gąszczu trzeba się jakoś poruszać. Rok w rok jest podobnie. Jakie to szczęście, gdy ma się dobre biuro rachunkowe, sprawdzonego doradcę i zespół, który pilnuje swoich obszarów z zaangażowaniem i zrozumieniem.

OCZEKUJĄ PROSTOTY PRAWA

W GFKM spotykamy się z pełnym zakresem problemów, z którymi zderzają się prowadzący działalność gospodarczą. Widzimy, jak uciążliwe i, co tu dużo mówić, wkurzające jest zmaganie się z często zmieniającymi się, niejasnymi i nadmiernie rozdmuchanymi przepisami. Nawet drobne z pozoru sprawy są tak skomplikowane i zagmatwane, że wymagają wsparcia specjalistów. Widzimy to choćby na przykładzie słuchaczy prowadzonych w GFKM programów MBA. Wywodzą się z różnej wielkości firm. Wielu menadżerom studia MBA finansują w części lub w całości pracodawcy. Z firmami wiążą ich różne umowy. Tu pojawia się pytanie: czy i gdzie w tych różnych schematach pojawia się obowiązek podatkowy? Niejasności pokierowały nas do doradcy podatkowego. Efekt? Opinia eksperta, która zawiera kilka wariantów typu tu płacimy, tu doliczamy, tu jesteśmy obojętni. Jestem za podatkami, jestem za ich płaceniem, za partycypacją. Jestem za regulacjami tam, gdzie są niezbędne, gdzie nie wystarczy „niewidzialna ręka rynku”. Ale bezwarunkowo oczekuję prostoty prawa, jego dobrej jakości i odpowiedniego czasu na przygotowanie firm do zmian.

Autorami śródtytułów jest redakcja „Express Biznesu”

DZIAŁALNOŚĆ POZABIZNESOWA

PORT SERVICE

CSR jest odpowiedzialnym sposobem funkcjonowania firmy w przestrzeni społecznej, ekonomicznej i środowiskowej. Port Service od lat działa w tych obszarach, nie ograniczając się do podstawowej działalności przedsiębiorstwa.

Obecnie CRS (Corporate Social Responsibility) jest aspektem funkcjonowania firmy mającym realny wpływ na kondycję społeczności lokalnej i środowiska. Może być realizowany przy użyciu różnych narzędzi i środków w zależności od potrzeb, preferencji czy rozmiaru firmy.

Wielopłaszczyznowe zaangażowanie lokalnej firmy

W Port Service udziałowcami są pracownicy. Od ponad 65 lat gdańska firma zajmuje się zagospodarowaniem odpadów przemysłowych oraz medycznych wytwarzanych w Trójmieście i województwie pomorskim. Spółka dziennie przetwarza ponad 10 000 kg odpadów medycznych pochodzących z trójmiejskich szpitali, przychodni, gabinetów lekarskich i zabiegowych oraz ok. 40 000 kg innych odpadów przemysłowych.

Kształtowanie kultury organizacyjnej firmy opartej na zaufaniu, odpowiedzialności i przejrzystości dla wszystkich zainteresowanych stało się ważnym elementem funkcjonowania Port Service. Poprzez podejmowanie wyzwań społecznej odpowiedzialności spółka podnosi własne standardy postępowania wobec interesariuszy, jak i pracowników, lokalnej społeczności czy kontrahentów.

Promowanie rozwijania kompetencji pracowników

W Port Service funkcjonuje program szkoleń, dzięki któremu pracownik może uzyskać finansowanie programu edukacyjnego odpowiadającemu stanowisku pracy w celu podwyższenia kompetencji. W zeszłym roku zarząd spółki przeznaczył 60 tys. zł na realizację programu. Pracownicy wzięli udział w 43 działaniach rozwojowych, które zostały sfinansowane w 100% przez pracodawcę. Działania Port Service zostały dostrzeżone przez Marszałka Województwa Pomorskiego i uhonorowane wyróżnieniem w konkursie Nagroda Pomorska Gryf Gospodarczy 2022 w kategorii Lider Rozwoju Kompetencji.

Poza tym Port Service dba o inne aspekty życia, jak zdrowie, wypoczynek, rodzina. Każdy pracownik jest otoczony opieką i może liczyć na wsparcie w każdej sytuacji.

Ekologiczne zaangażowanie firmy

Port Service podejmuje się wszelkich działań, które mają na celu zaangażowanie społeczeństwa w dbałość o środowisko naturalne Trójmiasta. Spółka chce pokazać, że nie tylko to, co dzieje się za murami firmy, jest działaniem mającym na

celu zadbanie o ekologię na terenie Gdańska i pobliskich miejscowości. Poprzez organizację różnych inicjatyw społeczno-edukacyjnych o charakterze ekologicznym Port Service chce zaangażować mieszkańców, od tych najmłodszych po najstarszych, w różne aktywności, które mają pokazać i zachęcić wszystkich do proekologicznych postaw.

Jedną z takich inicjatyw jest akcja „Mój Bałtyk”. Ma ona zachęcić mieszkańców i turystów do dbania o czystość trójmiejskich plaż. Co roku inicjatywa cieszy się zainteresowaniem oraz zaangażowaniem ze strony społeczności. Uczestnictwo w akcji pozwala na pokazanie zainteresowanym, w jaki sposób społeczeństwo szkodzi planecie oraz zwierzętom, które żyją nieopodal plaż w Trójmieście. Co roku zbierane są pełne worki śmieci, które są zapełniane w zaskakująco szybkim tempie. Akcja „Mój Bałtyk” to aktywne działania, które z każdą nową edycją pomagają przedstawić stan plaż przed sezonem wakacyjnym. Częścią akcji są też rozstawione kostki edukacyjne w najbardziej obleganych plażach w województwie pomorskim. Mają one zwiększać świadomość społeczności na temat zagrożenia wynikającego z zanieczyszczenia wód Morza Bałtyckiego, które jest obecnie jednym z najbardziej zanieczyszczonych mórz na świecie.

Działania skierowane do dzieci i młodzieży

Edukacyjne działania Port Service można zauważyć też w szkołach. Firma przeprowadziła kilkakrotnie cykl spotkań, których głównym celem była rozmowa z uczniami szkół podstawowych i licealnych na temat działań proekologicznych. Inicjatywa ma zachęcić młodych gdańszczan do aktywnego dbania o środowisko i segregacji śmieci. Spotkania z pracownikiem Port Service i firmową maskotką Panią

Mewą cieszą się wielkim powodzeniem i zainteresowaniem. Uczestnictwo w spotkaniach pozwala uświadomić młodych członków gdańskiej społeczności na temat zagrożenia wynikającego z zaśmiecania planety. Uczniowie mogą poznać, jak istotne są działania Port Service dla ekologii. Wyjaśnia się im, dlaczego to firma zajmuje się utylizacją i uniesz-

kodliwaniem odpadów niebezpiecznych, a nie wysypiska komunalne. Planuje się rozszerzenie tej akcji na gdańskie i gdyńskie szkoły, dzięki czemu możliwe będzie dalsze edukowanie młodzieży i propagowanie działań proekologicz-

nych w trójmiejskich placówkach. Edukacyjne działania Port Service to nie tylko docieranie do uczniów szkół podstawowych i licealnych. Firma chętnie na przestrzeni lat organizowała spotkania ze studentami Politechniki Gdańskiej, którzy mogli poznać m.in funkcjonowanie laboratorium w siedzibie Port Service, kierunki działalności firmy oraz zastosowania na jej terenie technologii przetwarzania odpadów.

Sportowe zaangażowanie firmy

Firma chce być obecna na różnych płaszczyznach życia gdańskiej społeczności, dlatego wspiera młodzieżowe drużyny Wybrzeża Gdańsk i jest ich tytularnym sponsorem od 2021 roku. W tym roku drużynie Port Service Wybrzeże Gdańsk udało się zdobyć mistrzostwo Polski do lat 17. Bycie sponsorem tak młodych zawodników jest dla firmy szczególnie ważne z uwagi na ich duże zaangażowanie i podążanie za sportowymi marzeniami. Aktywność, której podjęła się firma, umożliwia również docieranie z główną ideą, którą jest dbanie o środowisko naturalne, do licznych grona odbiorców. Celem dalszej działalności na rzecz klubu jest nie tylko wspieranie zawodników i fundowanie sprzętu sportowego. Dochodzi do tego szerzenie proekologicznych postaw i działań, do których firma aktywnie namawia mieszkańców i turystów.

Wspieranie najmłodszych

Oprócz wspierania drużyn sportowych Port Service chce pomagać również innym dzieciom. Podczas pandemii COVID-19 firma przekazała paczki z drobnymi upominkami dla pacjentów oddziału pediatrycznego, którzy w tamtym okresie nie mogli przyjmować gości. Paczki, w których znalazły się książki, maskotki, kredki i kolorowanki, a także puzzle i płyty ze słuchowiskiem teatralnym, dotarły do 390 pacjentów Szpitala Dziecięcego Polanki.

Zaangażowanie się w życie dzieci i młodzieży, pomoc w ich codziennej edukacji i rozwijaniu pasji pchnęła Port Service do wsparcia IV Liceum Ogólnokształcącego w Gdańsku po okresie pandemii koronawirusa. Firma przekazała darowiznę na zakup akcesoriów do wyposażenia auli i biblioteki liceum. Do szkoły trafiły interaktywny monitor, statyw, reflektor i scena wraz z oświetleniem. Ponadto spółka, z uwagi na bezpieczeństwo uczniów, ufundowała wraz z Oekotec 100 dyspenserów z zapasem płynów do dezynfekcji. Przekazanie sprzętu na rozpoczęcie nowego roku szkolnego umożliwiło zachowanie bezpieczeństwa, odpowiedniej dezynfekcji i zmniejszenie ryzyka roznoszenia zarazków.

Angażowanie się w różne zbiórki

Port Service przekazuje darowizny, wspierając działania, które mają na celu pomoc osobom znajdującym się w potrzebie. Firma angażuje się w różne zbiórki, do tego aktywnie współpracuje z organizacjami społeczno-charytatywnymi, takimi jak Caritas Polska lub Fundacja „Jesteśmy z Tobą”. Spółka zaangażowała się w akcję pomocową i przekazała fundusze na środki humanitarne, które były przeznaczone dla Ukrainy. Celem tych działań była pomoc osobom starszym i ich rodzinom oraz jednostkom, które w tym trudnym momencie nie mogły liczyć na zbyt wiele.

Podejmowane działania nie są tak powszechne, a dowodem jest przyznana nagroda przez Marszałka Województwa Pomorskiego w konkursie Nagroda Pomorska Gryf Gospodarczy 2022 w kategorii Lider Odpowiedzialności Społecznej Mikro i Małe Przedsiębiorstwa.

BROKER UBEZPIECZENIOWY POMOŻE SAMORZĄDOWI

Zadania brokera ubezpieczeniowego, zarządzającego ryzykiem klientów w aspekcie ubezpieczeniowym mogą mieć różny charakter.

Ryzyka nie da się uniknąć, ale w dużej części można transferować je na podmiot zewnętrzny, którym jest ubezpieczyciel. Liczba i zakres transferowanych ubezpieczalnych ryzyk ma wpływ na cenę ubezpieczenia, dlatego ważna jest analiza i identyfikacja ryzyk kluczowych dla danego miasta, powiatu czy gminy. Występują też ryzyka charakterystyczne dla sektora Jednostek Samorządu Terytorialnego. Rola brokera sprowadza się w tym ostatnim przypadku do znajomości aktualnych trendów na rynkach ubezpieczeniowych, tj. tego czy, kto i za jaką składkę może udzielić najkorzystniejszej ochrony ubezpieczeniowej.

BROKER XXI WIEKU

Jednostki Samorządu Terytorialnego prowadząc szeroką działalność wykonują zarówno zadania własne, jak i zlecone. Wiele z nich od lat powiela ten sam program ubezpieczenia pomimo, że rynek ubezpieczeniowy dynamicznie się zmienia. Ubezpieczyciele stawiają przed Jednostkami Samorządowymi nowe oczekiwania, m.in. pod względem udziału w ryzyku, poprawie zabezpieczeń, procedur czy choćby zwiększenia środków na zarządzanie drogami, ale jednocześnie pozwalają na wprowadzanie zmian w sposobie ubezpieczenia danego mienia. Wszystko to powoduje, że broker powinien podążać za tymi zmianami, a najlepsi wręcz kreują te zmiany.

Mentor S.A. jako broker z blisko 30-letnim doświadczeniem posiada Biuro Ubezpieczeń Jednostek Administracji Publicznej specjalizujące się w obsłudze samorządów każdego szczebla. W ramach zadań realizowanych dla JST nasi klienci otrzymują jednocześnie wsparcie: Biura Ubezpieczeń Gospodarki Odpadami, Działu Ubezpieczeń D&O, Cyber i Ryzyk Finansowych, Biura Oceny i Zarządzania Ryzykiem czy Biura Ubezpieczeń Budowlano-Montażowych. To tylko przykłady kilku z blisko 30 biur, działających na terenie całego kraju, dzięki czemu każdy nasz klient ma zapewniony pełny serwis.

NOWE TECHNOLOGIE

Współczesny rynek usług brokerskich kierowanych do Jednostek Samorządu Terytorialnego wymaga nie tylko profesjonalnego pośrednictwa ubezpieczeniowego, ale także dostarczania rozwiązań informatycznych, które ułatwiają zarządzanie ryzykiem, poprawiają jakość obsługi mieszkańców i pracowników Urzędów oraz zwiększają efektywność administracji samorządowej. W Mentor S.A. zdajemy sobie z tego sprawę i oferujemy naszym klientom narzędzia nie tylko do zarządzania ubezpieczeniami i szkodami, ale także do analizy i ewidencji infrastruktury drogowej, nieruchomości i innych zasobów JST.

Jednym z takich narzędzi jest System Analiz Nawierzchni Drogowych (SAND) obejmujący m.in. bezpłatny dla klientów Mentor S.A. przejazd pojazdu wyposażonego w Profilograf laserowy DYNATEST 5051 MK-III RSP. Dzięki temu systemowi współpracujących ze sobą laserów i kamer cyfrowych o wysokiej rozdzielczości możliwa jest rejestracja aktualnego stanu nie tylko nawierzchni jezdni, ale też poboczy, przydrożnych rowów odwadniających, krawężników, barier ochronnych, znaków drogowych, tablic informacyjnych itp. Określony w ten sposób stan dróg może stanowić bazę do planowania remontów, jak i do sporządzania ewidencji dróg.

Systemy, aplikacje czy narzędzia informatyczne dostępne dzięki współpracy z Mentor S.A. mogą stanowić wartościowe uzu-

pełnienie lub początek m.in. Systemu Informacji Przestrzennej (np. moduł zajęcia pasa drogowego z automatycznym wydawaniem decyzji).

ZABEZPIECZENIE SAMORZĄDU W PROCESIE INWESTYCYJNYM

Realizacja procesu budowlanego wiąże się z koniecznością uwzględnienia różnych czynników ryzyka, które mogą wpłynąć na jego przebieg, jakość i koszty. Dlatego jednostka samorządu terytorialnego powinna skorzystać z dostępnych narzędzi prawnych i finansowych, aby zapewnić ochronę interesów publicznych i prywatnych związanych z daną inwestycją. Mentor S.A., jako doświadczony partner w zakresie ubezpieczeń budowlano-montażowych, oferuje samorządom kompleksową obsługę i doradztwo na każdym etapie realizacji inwestycji, od przygotowania projektu po odbiór techniczny i eksploatację.

POMOC PRZY REALIZACJI ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Poza analizą ryzyka i przygotowaniem dedykowanego programu ubezpieczenia, posiadamy prawne i techniczne zasoby przeprowadzenia dla JST całego procesu wyłonienia ubezpieczyciela zgodnie z ustawą PZP - w tym zakresie działa oddzielne Biuro Zamówień Publicznych Mentor S.A.

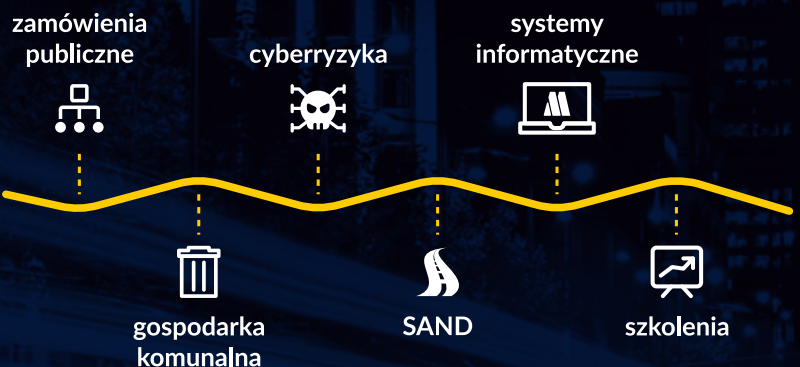
Zapraszamy do kontaktu:

Szymon Piotrowski, Dyrektor Biura Ubezpieczeń Jednostek Administracji Publicznej Mentor S.A., tel. +48 609 797 115

**BROKER
UBEZPIECZENIOWY**

INNOWACYJNE ROZWIĄZANIA DLA JST

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU: +48 609 797 115 | WWW.MENTOR.PL

POLITYKA PROEKOLOGICZNA JAK WALUTA EURO

Sunparadise jest fabryką stolarki aluminiowej w Malborku, która wprowadza ekologiczne rozwiązania w funkcjonowaniu firmy. Adam Odrowski, dyrektor fabryki, opowiada m.in.: o powodach instalowania paneli fotowoltaicznych.

Jakie były powody rozpoczęcia wprowadzania ekologicznych rozwiązań do Państwa fabryki stolarki aluminiowej?

W dobie globalnego ocieplenia i wszystkich skutków, jakie to za sobą niesie, ważne dla nas jest to, aby firma była odpowiedzialna we własnym postępowaniu i wdrażała

wszystkie możliwe rozwiązania, które mają na celu minimalizowanie poziomu degradacji środowiska. Wprowadzanie ekologicznych rozwiązań w firmie to jedna z głównych części Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR) razem z takimi aspektami jak inwestowanie w zasoby ludzkie i relacje z otoczeniem, czyli wspieranie lokalnej społeczności w różnych tego typu inicjatywach. Wszystko to przyczynia się do wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstwa, kształtowania warunków dla zrównoważonego rozwoju społecznego i ekonomicznego. My oraz nasi klienci czy dostawcy rozumiemy, jak ważne jest dbanie o środowisko. To powoduje, że polityka równomiernego rozwoju jest obecnie istotna na każdym poziomie.

Co jest dla Państwa ważne w tym zakresie?

Takie aspekty jak: zarządzanie surowcami, segregacja odpadów, edukacja ekologiczna pracowników i klientów, a także wdrażanie ekologicznych procesów technologicznych oraz ekologicznych produktów i usług. Naszym zdaniem odpowiednio wdrożona polityka proekologiczna obecnie staje się swego rodzaju walutą w Europie. Ona będzie decydować, które firmy będą się rozwijać razem z rozwojem własnych strategii środowiskowych dla lepszego życia ludzi teraz i w przyszłości.

Zdecydowaliście się jako firma Sunparadise na korzystanie z instalacji fotowoltaicznych. Ile obecnie zamontowano paneli u Państwa i jaką mogą wygenerować moc?

Instalacja obecnie pracująca generuje moc – 49,7 kWp, a na całość składa się 140 paneli, o mocy 355W każdy.

W jakim stopniu wygenerowany w ten sposób prąd zaspokaja potrzeby firmy?

Obecnie w okresie letnim wyprodukowany prąd pokrywa 60% zapotrzebowania.

Czy w najbliższym czasie planowane są instalacje kolejnych paneli fotowoltaicznych?

Jesteśmy na etapie montażu drugiej osobnej instalacji – również o mocy 49,7 kWp. Na nią składa się 92 paneli o mocy 540W każdy. Instalacja będzie pracować już w nowej formie rozliczeniowej.

Jakie zauważają Państwo korzyści ze stosowania energooszczędnych rozwiązań i odnawialnych źródeł energii, jakim są np. panele fotowoltaiczne?

Czynnikiem przyspieszającym zieloną transformację są rosnące koszty produkcji energii z paliw kopalnych oraz tańsza alternatywa w postaci energii ze źródeł odnawialnych takich jak wiatr lub słońce. W naszym przypadku są to panele fotowoltaiczne, które w pewnym stopniu obniżyły koszty za energię i to jest ogromna korzyść. Dodatkowo wprowadziliśmy szereg dodatkowych rozwiązań oszczędnościowych. Zdecydowaliśmy się na zainstalowanie czujników ruchu, czy wymianę całego oświetlenia na led'y. Jeżeli chodzi o ogrzewanie, w tym przypadku zostały też zastosowane rozwiązania mające na celu oszczędności w zużyciu bez szkody dla funkcjonowania firmy. Mamy zamiar oczywiście pracować dalej nad nowymi rozwiązaniami, co jest dla nas istotne.

Jakie rozwiązania w myśl zrównoważonego rozwoju w zakresie odnawialnych źródeł energii planują Państwo wdrażać w przyszłości?

Oczywiście zamierzamy zwiększyć liczbę paneli fotowoltaicznych, na tę chwilę dwukrotnie. To jest nasz najbliższy cel. Natomiast mocno obserwujemy sytuację z magazynami energii. Choć to jest w naszym przypadku raczej melodia przyszłości. Na razie czekamy na jakieś solidne rozwiązania w tej kwestii od strony technicznej. Mamy nadzieję, że takowe się pojawią i będą stanowiły bardzo ważny aspekt w wielu jednostkach produkcyjnych.

Rozmawiał Przemysław Schenk

radca prawny
RYSZARD STOPA
 Kancelaria Radcy Prawnego

Ryszard Stopa radca prawny prowadzący Kancelarię Radcy Prawnego od 1986 r. Doradza przedsiębiorcom z zakresu między innymi prawa energetycznego, bankowego, stoczniowego i budowlanego. Reprezentuje również osoby fizyczne we wszelkich sprawach sądowych i pozasądowych. Arbitr Sądów Arbitrażowych, Rozjemca, Mediator, Inżynier Kontraktu, członek Stowarzyszenia Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców SIDIR

ZMIANY

W PRAWIE SPADKOWYM

Nowe zasady ustalania kręgu spadkobierców ustawowych, uchylenie się od płacenia alimentów kolejną przesłanką niegodności dziedziczenia oraz dziedziczenie przez osoby małoletnie- to tylko niektóre ze zmian w prawie spadkowym, które wejdą w życie prawdopodobnie jeszcze w tym roku.

W prawie spadkowym ważną kwestią jest ustalenie kręgu spadkobierców. W przypadku testamentu, krąg osób mających prawo do spadku wynika z tego dokumentu. Natomiast, gdy spadkodawca nie pozostawił po sobie testamentu- zastosowanie mają odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego. Zmiany wprowadzą ograniczenie dziedziczenia przez zstępnych dziadków wyłącznie do ich dzieci oraz wnuków. Zatem, po spadkodawcy będą dziedziczyli jako ostatni wujkowie i ciotki spadkodawcy oraz jego rodzeństwo cioteczne lub stryjeczne. Dalsi krewni zostaną wyłączeni z kręgu spadkobierców ustawowych. Obecnie (przed zmianami) w przypadku braku zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa i zstępnych rodzeństwa spadkodawcy, cały spadek przypadał dziadkom spadkodawcy, a gdy któreś z dziadków nie dożyło otwarcia spadku, jego udział przypadał jego zstępnym.

UCHYLANIE SIĘ OD ALIMENTÓW

Kodeks cywilny zawiera zamknięty katalog przesłanek niegodności dziedziczenia. Do tego katalogu zostaną dodane również takie przesłanki jak: uporczywe uchylenie się od płacenia alimentów na rzecz spadkodawcy stwierdzonych orzeczeniem sądu, ugodą lub umową, a także uporczywe uchylenie się od wykonywania obowiązku pieczy nad spadkodawcą, w szczególności wynikającego z władzy rodzicielskiej, opieki, sprawowania funkcji rodzica zastępczego, małżeńskiego obowiązku wzajemnej pomocy albo obowiązku wzajemnego szacunku i wspierania się rodzica i dziecka. Ustawodawca nie rozgranicza rodzaju świadczenia alimentacyjnego, a więc mogą to być zarówno alimenty na pełnoletnie dziecko, jak i na rzecz rodzica.

A CO Z MAŁOLETNIAMI

Ważne zmiany zaszyły w zakresie dziedziczenia przez osoby małoletnie. Dzieci nie posiadają pełnej zdolności do czynności prawnych i w ich imieniu muszą działać przedstawiciele ustawowi. Wiąże się to z wystąpieniem do sądu z odpowiednim wnioskiem o wyrażenie zgody na odrzucenie spadku w imieniu małoletniego. Zgodnie ze zmianami, jeśli dziecko zostanie spadkobiercą dlatego, że jego rodzic odrzuci spadek, wówczas rodzic może odrzucić spadek w imieniu dziecka bez zgody sądu, gdy: posiada w tym zakresie władzę rodzicielską oraz gdy na odrzucenie spadku zgodził się drugi rodzic posiadający w tym zakresie władzę rodzicielską albo odrzucenie spadku dokonywane jest wspólnie.

PALĄCY PROBLEM

Nielegalne składowiska odpadów stanowią rosnący problem ekologiczny w Polsce, który wymaga zdecydowanych działań. Zamiast natychmiastowej interwencji można dostrzec wykorzystywanie tego tematu w debacie publicznej. Prawda jest jednak taka, że winę za wieloletnie zaniedbania na tym polu ponoszą wszystkie rządy na przestrzeni wielu lat.

Na ten moment nie ma oficjalnych danych jaka jest skala procederu przechowywania nielegalnych i niebezpiecznych odpadów w kraju, pomimo iż przypuszczalnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska jest dysponentem takich niejawnych informacji. Można jednak przypuszczać i szacunkowo określić, że problem w ostatnich latach narastał tak jak liczba nielegalnych składowisk w kraju. Z upublicznionych informacji z ostatnich lat można wyciągnąć wartościowe dane, które potwierdzają tak postawioną tezę. W marcu 2021 roku zdiagnozowano 818 nielegalnych składowisk odpadów z czego 246 to miejsca przechowujące odpady niebezpieczne. Z kolei w lipcu 2022 takich miejsc szacunkowo było już ok. 400, na których łącznie przechowywano prawdopodobnie ok 2 mln ton niebezpiecznych odpadów. Na dziś ta skala może być jeszcze większa. Takie nielegalne praktyki mają poważne negatywne skutki dla środowiska naturalnego, zdrowia ludzi oraz gospodarki kraju.

UNIKAJĄ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Niewystarczająca edukacja i świadomość społeczna na temat konsekwencji tego działania może skłaniać niektóre osoby do poszukiwania łatwych i tanich sposobów pozbycia się odpadów a przestępców na łatwy zarobek. Z kolei brak skutecznych działań kontrolnych, nadzoru i egzekwowania przepisów sprawia, że osoby odpowiedzialne za tworzenie nielegalnych składowisk często unikają odpowiedzialności karnej.

Aby skutecznie przeciwdziałać nasilaniu tego procederu potrzebne są radykalne i kompleksowe działania. Przede wszystkim należy wzmocnić system kontroli i egzekwowania przepisów, aby sprawcy takich praktyk byli pociągani do odpowiedzialności. Z kolei można zauważyć niewystarczającą kampanię edukacyjną, która uwrażliwiałaby społeczeństwo na konsekwencje i zagrożenia związane z nielegalnym składowaniem odpadów w tym niebezpiecznych dla zdrowia i życia. Ponadto należy przeznaczyć więcej środków na inwestycje infrastrukturalne, takie jak nowoczesne składowiska i zakłady przetwarzania w tym spalarnie, które są kluczowe dla zapewnienia alternatywnych i bezpiecznych sposobów usuwania odpadów. Innym problemem jest brak w Polsce wystarczającej ilości instalacji do unieszkodliwiania odpadów a ich budowa jest długotrwała. Niewiedza o ich działaniu generuje społeczny niepokój a co za tym idzie protesty i w dalszej kolejności blokowanie prac. Na ten moment trzeba wspierać modernizację istniejących instalacji oraz budowę kolejnych.

POTRZEBNA WZMOŻONA WSPÓŁPRACA

WzmóŜona współpraca między organami ścigania, władzami centralnymi, samorządami i społeczeństwem może doprowadzić do zidentyfikowania i zamknięcia nielegalnych składowisk a w przyszłości zapobiec powstawaniu nowych. Dzisiaj jest dużo szumu i wspólnych deklaracji wszystkich stron debaty publicznej co do likwidacji nielegalnych składowisk, ale nasuwa się pytanie kto za to wszystko zapłaci. Pan, Pani, My za to zapłacimy, ale nie ma chętnych do wydania tych publicznych pieniędzy i w tym jest problem ciągle podgrzewany politycznie a smród po palących się składowiskach pozostaje.

Autorami śródtytułów jest redakcja "Express Biznesu"

TOMASZ LIMON

Prezes Zarządu i Dyktor Zarządzający „Pracodawców Pomorza”. Propagator zasad etyki i społecznej odpowiedzialności biznesu, zaangażowany w rozwój ekonomii społecznej. Uczestnik prac organów przedstawicielskich, m.in. Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości, Rady Regionów Konfederacji Lewiatan, Sztabu Pomorskich Przedsiębiorców. Członek Rady Ekspertów Wydziału Ekonomicznego UG, Konwentu Gospodarczego PG, Rady Konsultacyjnej Wydziału Zarządzania PG, Rady Fundacji Gdańskiej oraz Rady Fundacji „Theatrum Gedanense” jako jej przewodniczący..

SZANOWNI KLIENCI

ZAPRASZAM DO BUDY

Sabina Skaza prowadzi z mężem hotel dla zwierząt - Miau Hotel. W rozmowie z nami opowiada o dobrych i złych stronach tego biznesu. Lekko nie jest, tym bardziej że klienci potrafią być nieprzyjemni.

Rynek hoteli dla zwierząt stale rośnie. Jakie są powody takiego trendu?

Rynek znacznie urosł po covidzie. Ludzie kupowali psy lub adoptowali, żeby móc swobodnie chodzić po lesie. Ponadto coraz mniej rodzin decyduje się na dzieci, a zastępują je zwierzętami. Jeśli jest więcej czworonogów, to i zapotrzebowanie na hotele rośnie.

Czego wymaga odpowiedzialne prowadzenie takiego biznesu?

Wymagana jest duża wiedza, doświadczenie, współpraca z jedną prowadzącą kliniką dla zwierząt. Niezbędny jest też własny lokal. Ważne są również duże fundusze na wy-

posażenie firmy, czy ogromna cierpliwość, bo długo trwa zwrot inwestycji.

Zdarza się, że wiele takich miejsc niedługo po otwarciu zamyka się. Co jest tego powodem i dla kogo jest prowadzenie takiego biznesu?

Hotele po otwarciu zamykają się z trzech powodów np. z braku własnego lokalu. Ponadto właściciele nie są w stanie zarobić na wynajem lub nie posiadają odpowiedniej wiedzy i mają lekki stosunek do pracy. Ludziom się wydaje, że zajmowanie się zwierzętami klientów jest łatwe, lekkie, przyjemne i opłacalne. Takie postrzeganie realiów tej branży jest złudne i mylne.

Czy prowadzenie hotelu dla zwierząt na Pomorzu jest opłacalne?

Prowadzenie hotelu na Pomorzu jest opłacalne, ale tylko w sezonach. W moim mniemaniu trzeba mieć też inne źródła dochodów, a nie jedynie bazować na tej działalności.

Z jakimi problemami musi się Pani zmagać jako właścicielka hotelu dla zwierząt?

Największym problemem są ludzie, czyli roszczeniowi klienci, którzy nie zdają sobie sprawy, z jakimi problemami każdego dnia mierzy się opiekun zwierząt. Nasza firma obsługuje tylko stałą grupę klientów. Raczej nie przyjmujemy nieznanych nam wcześniej zwierząt. Wiele klientów, z którymi nie chcemy współpracować, mamy oznaczone w telefonie: nie przyjmować! Mierzmy się również z płatnymi grupami hejterów, którzy na różnych profilach dotyczących zwierząt wklejają na nasz temat nieprawdziwe informacje. Stąd też my się nie reklamujemy. Nie polecamy naszych usług. Mamy tylu wspaniałych ludzi, z którymi pracujemy od wielu lat, że nie chcemy narażać się na kolejny trolling. To my wybieramy sobie klientów, nie odwrotnie. Kolejnym problemem mogą być ucieczki zwierząt, pogryzienia, choroby wirusowe. Nie wszystko da się przewidzieć. To jest trudna, odpowiedzialna praca, która trwa 7 dni w tygodniu. Wolimy mniej zarabiać, ale zapewnić lepszy komfort zwierzętom. Nie lubimy okresów: wakacji, ferii, świąt, majówki. Wtedy klient naciska na przyjęcie, często nie interesuje go, że nie mamy siły, możliwości itd. Wolimy okresy niskobudżetowe, kiedy w hotelu przebywają dwa psy i cztery koty. Oboje z mężem pracujemy zawodowo i lubimy równowagę. Nie zależy nam na dużym zarobku. Chcemy być szczęśliwi. Lubimy zwierzęta i nie chcemy, żeby czuły się zestresowane. Kiedyś przyjmowaliśmy każdą liczbę zwierząt, nie potrafiliśmy odmawiać. Dziś wiemy, że to było błędne koło. Zmieniliśmy politykę firmy. Stawiamy na wyższe ceny, ale mniejszej liczby przyjmowanych zwierząt.

Który okres w ciągu roku jest najbardziej korzystny pod względem finansowym, a który najmniej?

Finansowo wiadomo: wakacje, ferie, święta, majówka są najbardziej opłacalne finansowo. W tym roku po raz pierwszy w Wielkanoc zamknęłam placówkę i wyjechaliśmy na urlop. Miałam wyłączony telefon przez 10 dni. W Sylwestra pomimo możliwości ogromnych zarobków bezwzględnie zamykam hotel. Zwierzęta źle znoszą petardy i fajerwerki. Zdarza się, że umierają. Nie chcemy patrzeć, jak cierpią. Uważamy, że odpowiedzialny właściciel psa czy kota spędza Sylwestra w domu z czworonogiem. To też jest nasza nowa polityka firmy.

Jaką przyszłość Pani widzi przed branżą hoteli dla zwierząt?

Widzę ogromną przyszłość dla tej branży. Zachęcam do tworzenia takich miejsc. Ja już niedługo będę przechodzić na emeryturę. Chciałabym, żeby były dobre, nowe hotele, gdzie będę mogła przekierować własnych stałych klientów.

Rozmawiał Przemysław Schenk

TAK!

ZACZNIJ CELEBROWAĆ ŻYCIE!

Luksus Czasu, to wydarzenie organizowane przez Kobiety dla Kobiet. To spotkania, podczas których panie poznają definicję współczesnej, szczęśliwej kobiety.

„Bądź z nami i pocuj w sobie Kreatorkę Dobrego Życia” dokładnie tak brzmi przesłanie wydarzenia dla kobiet z cyklu „Luksus Czasu” organizowanego przez:

Beata Piosik
Hanna Garbowska
Karolina Winnicka
(przedstawiamy każdą osobę poniżej)

Rozmawiając z Kobietami, bardzo często wybrzmiewa „brak czasu” - brak czasu dla siebie, na swoje przyjemności. To co również wybrzmiewa w rozmowach z Kobietami, to zmiana, jakiej doświadczają, jak zaczynają dostrzegać siebie. Czasami te drobne rzeczy jak 10 minutowa praktyka jogi, spacer, bieganie, rytuał pielęgnacyjny tworzą przestrzeń do spotkania siebie.

Drugim wymiarem jest samo słowo LUKSUS. W dzisiejszych czasach CZAS jako coś deficytowego, limitowanego jest luksusem. Słowo luksus kryje w sobie wyjątkowość, wartość, najlepszą jakość, docenienie siebie. Niestety, bardzo często odmawiamy sobie luksusu, wstydzimy się go. Pojawiają się pytania: Co inni pomyślą? Czy ja na to zasługuję? A my mówimy - TAK zasługujesz na luksus!

Pocuj się wyjątkowo

Idea stworzenia przestrzeni do spotkań, w których będziemy mogli obdarować Cię Luksusem Czasu ma na celu inspiro-

 Karolina Winnicka
Hanna Garbowska

wać, zadbać o nasze samopoczucie, radość, napływ dobrej energii poprzez zadbanie o ciało, umysł i ducha. Przestrzeń hotelu Sopot Marriott Resort & Spa jest idealna do podarowania sobie Luksusu Czasu. Od pierwszych chwil zaprasza ciepłą atmosferą, luksusowym wnętrzem, pyszną kuchnią i najlepszym SPA w Polsce. W tym miejscu po prostu czujesz się wyjątkowo.

Pierwsze spotkanie cyklu Luksus Czasu odbyło się w Dzień Kobiet 08 marca tego roku. Przygotowaliśmy cykl wykładów, odbyły się zajęcia jogi oraz pilatesu, a także miało miejsce morsowanie w basenie infinity pool na dachu z seansem w saunach. Rozmowom, śmiechom nie było końca. Uczestniczki dały nam bardzo pozytywny feedback i dla nas to był jasny komunikat, że chcemy prowadzić te wydarzenia cyklicznie.

Kolejne wydarzenie miało miejsce 28 maja. Program wydarzenia obejmował: pyszny poczęstunek przygotowany przez Sopot Marriott Resort & Spa i Inspirujący GET Together; seans w saunach Mera Spa, wspólny czas na basenach przy muzyce – DJ (basen i sauny dostępne tylko dla uczestniczek wydarzenia), loteria z atrakcyjnymi nagrodami, wykłady:

- Ubierz się w dobre samopoczucie – proste metody na udane stylizacje z marką Cocho,
- Kreuj Dobre Życie – Mindset Szczęścia i Sukcesu. Wykład poprowadziła Hanna Garbowska
- Ukaż swoje piękno – trendy w makijażu i spotkanie z marką Shiseido.

Do projektu zapraszamy marki, które oprócz doskonałej jakości niosą wartości, które nam są bliskie.

Październikowa odsłona

Kolejna edycja wydarzenia już 01 październikowa, tym razem również nie zabraknie wyjątkowych gości. Wśród sponsorów wydarzenia będą:

- Firma JBS Optima wyłączny dystrybutor marki Maroccoanoil w Polsce. Bardzo cieszymy się, że uczestniczki spotkania będą miały okazję poznać wyjątkową markę do pielęgnacji

włosów.

- Dougals Polska prezentując wyjątkową markę makijażową

Partnerem i prelegentem będzie również Alicja Walczak artystka, malarka, uczestniczka kultowej pierwszej edycji programu Big Brother. Uczestniczki spotkania będą mogły zapoznać się również z marką Scens i zabiegami maderoterapii. Więcej niespodzianek i szczegółów przedstawimy już niedługo. Wydarzenie Luksus Czasu jest miejscem, w którym celebруем życie. Zapraszamy wszystkie Kobiety, które jak my kochają życie. Zapraszamy do przestrzeni hotelu Sopot Marriott Resort & Spa, aby wspólnie celebrować czas.

Spotkanie Luksus Czasu poprowadzą:

Beata Piosik - Dyrektor Generalny Sopot Marriott Resort & Spa. Hotelarz z 25 letnim doświadczeniem. Leader stawiający na pracę zespołową i ludzi. Kobieta, która wraz ze swoim zespołem dba o luksusowy pobyt gości w hotelu zapewniając najwyższą jakość usług. W rankingu 2022 hotel zdobył nagrodę Najlepszego Spa w Polsce, Najlepszy serwis Food & Beverage wśród wszystkich hoteli Marriott w rejonie EMEA. Jedną z naszych wartości jest dążenie do doskonałości.

Hanna Garbowska – Mindset & business coach, mentorka, trenerka, konsultantka biznesu. Ekspertka w obszarze motywacji i zarządzania, doświadczona liderka, 25 lat doświadczenia pracy z ludźmi i biznesem. Autorka licznych programów rozwojowych. Propagatorka integralnego podejście do rozwoju. Zainspirowana najnowszymi badaniami i teoriami z dziedziny motywacji i rozwoju międzynarodowych twórców min. C.K. Graves, Don E. Beck, R. Dilts, jest na drodze wykorzystywania doświadczenia i zdobytej wiedzy. Szczęśliwa Kobieta, spełnienie osobiste łączy z zawodowym.

Karolina Winnicka biotechnolog, coach. Przedsiębiorca z wieloletnim doświadczeniem oraz trener. Z pasji do pielęgnacji stworzyła swoją markę The Witch Cosmetics, ale The Witch Cosmetics to nie tylko produkty pielęgnacyjne, to definicja współczesnej kobiety, Kobiety The Witch. To co ją prowadzi przez życie, to ciekawość. Ciekawość nauki, ciekawość drugiego człowieka, ciekawość rozwoju, ciekawość świata.

GDYNIA

KULTURALNA

Czyli jak kulturę w „Mieście z Morza i Marzeń” widzi Maja Wagner, Naczelniczka Wydziału Kultury w Gdyni.

Tomasz Podsiadły: Jak długi czas piastujesz stanowisko „Naczelnika Wydziału Kultury”?

Maja Wagner: W dobrym momencie pytasz, wczoraj minęły cztery lata.

Objęłaś stery po Włodzimierzu Grzechniku, który tę funkcję pełnił wiele lat.

Pan Włodek wraz ze zmianami struktury samorządu wprowadził inną wizję, inną jakość prowadzenia kultury w miastach. Własny plan wdrażał wiele lat i doprowadził kulturę w Gdyni do poziomu, które nie powstydziliby się żadne z miast.

Ty kontynuujesz tę misję, czy masz głowę pełną nowych pomysłów?

Wiem, że tchnęłam nowego ducha w to, co dzieje się w kulturze, w naszym mieście. Proces ten jednak rozpoczęłam wcześniej, kiedy to byłam pełnomocnikiem Prezydenta Gdyni do spraw kultury. Wtedy też zaczęłam się wsłuchiwać w potrzeby mieszkańców czy organizacji pozarządowych.

Miałas wtedy też mandat radnej?

Tak, to czasem ułatwiało implementowanie nieco innego sposobu myślenia o kulturze.

Wszystko na nowo?

Nie, skądże. Już wtedy wiedziałam, że flagowe projekty kulturalne w mieście, te które zdobyły uznanie społeczne muszą, pozostać i być rozwijane.

Co na przykład?

Chociażby Gdynia Classica Nova.

Twoja funkcja wymaga smaku, wycucia artystycznego, dogłębnej wiedzy z zakresu kultury i sztuki. Z drugiej strony jesteś urzędnikiem. Jak to łączysz?

Złotym środkiem jest zwrócenie uwagi na potrzeby trzech ważnych filarów kultury: świata artystycznego, odbiorców sztuki oraz instytucji kultury. Co do pierwszej grupy staramy się zagospodarować naszych lokalnych twórców. Dać im możliwość rozwoju, złapania wiatru w żagle. Natomiast odpowiadając na potrzeby odbiorców sztuki, staramy się dać im to, czego potrzebują, chociaż czasami te potrzeby nie są tożsame z tym, co artyści proponują.

I co wtedy?

Tu pojawia się kwestia edukowania do kultury.

Tylko odbiorców, czy artystów także?

Także, jednak w inny sposób. Nazwałabym to edukacją do praktycznego funkcjonowania w mieście.

Niestety uczelnie artystyczne, nie kształcą pod kontem „self managementu”.

Dlatego chcemy uczyć np. jak pozyskiwać środki na funkcjonowanie w mieście, jak aplikować w grantach itd.

Co z trzecim filarem czyli instytucjami kultury?

Bardzo ważna jest wspólna praca z dyrektorami, osobami zarządzającymi danym podmiotem.

Zakładam, że poza pracą nad bieżącymi wydaniami masz plan na kolejne 10, może 15 lat. Wizję, jak kultura miała by w Gdyni wyglądać.

Możemy o tym porozmawiać?

Możemy. Pamiętajmy, że czas, jaki mi przypadł na sprawowanie tej funkcji, jest intensywnym czasem. Najpierw pandemia, potem wojna w Ukrainie. W związku z tym wszelkie wizje rozwoju musiały zostać mocno przystopowane, a całe siły pracowników wydziału (wspaniałego zespołu, który mam!) musiały być nastawione na bieżące sprawy.

No i pieniądze. Samorządy w kraju są w słabej kondycji, mówiąc ogólnie.

Zgadza się, sytuacja samorządów jest skrajnie niebezpieczna. W kontekście kultury budzi to wiele obaw. Pamiętajmy, iż wydatki na tę dziedzinę życia nie są tzw. „pierwszymi wydatkami”.

Czasami są niestety ostatnimi...

My jednak mamy to szczęście, iż świadomość prezydenta Gdyni co do wagi, jaką kultura przedstawia, ratuje nas. Jest absolutnie ważnym elementem do tego, aby budować świadome obywatelskie społeczeństwo. Kultura może być traktowana jako narzędzie przemian, uwrażliwiania, edukacji, zmiany zachowań. Dzięki takiemu spojrzeniu prezydenta na tę dziedzinę gdyńskiego życia, cięcia na kulturę w porównaniu do innych samorządów nie są aż tak drastyczne.

To co z miastem „z morza i marzeń” za 10 lat, co z jego tkanką kulturalną?

Zaskoczyło wielu, że strategia „Gdynia 20-30” nie zawierała osobnego rozdziału poświęconego kulturze.

Natomiast przenikała ona wszystkie inne dziedziny życia. Została przedstawiona jako narzędzie niezbędne do realizacji wszelkich działań miasta. Gdyby została zamknięta w jednym rozdziale, to ograniczilibyśmy możliwość jej funkcjonowania w innych obszarach miasta.

Dlatego jestem przekonana, iż kultura i sztuka będą obecne w naszym mieście dostojnie wszędzie, że będą powiedziałabym „smarem” do sprawnego funkcjonowania całej miejskiej maszyny.

Kultura to niszowa dziedzina życia społecznego. Jesteś w stanie oszacować, jaki procent gdynian jest jej odbiorcami?

Absolutnie 100%. Każdy jest odbiorcą kultury. Pytanie powinno brzmieć: „jaki procent jest konsumentami świadomymi?”.

Kultura, to także architektura, to design, to dobre projektowanie przestrzeni wspólnych. Przenika w zasadzie każdą dziedzinie wspólnego życia. Tylko nie zawsze jesteśmy świadomi obecności jej wokół nas.

Jak zatem uświadomić mieszkańców?

Nie wszyscy mają taką wrażliwość. Nie jestem pewna, czy jest potrzeba uświadomienia każdego. Sztuka zmusza do myślenia, nie każdy w każdym momencie życia jest na to gotowy. Dajmy czas ludziom, kiedy będą mieli potrzebę poszukiwania, znajdą.

O autorze:

TOMASZ PODSIADŁY

Reżyser, edukator, animator kultury. Twórca Bałtyckiego Teatru Różnorodności. A także sprawdzony i znakomity konferansjer! Człowiek, który nie boi się także pytać i szukać odpowiedzi.

POLSKIE ARABY Z SUKCESAMI

W Hipodrom Sopot odbyła się czwarta edycja pokazu najpiękniejszych koni arabskich czystej krwi.

Ward Bemong kilka lat temu wspólnymi siłami w grupie przyjaciół zrealizował pomysł pokazu najpiękniejszych koni arabskich czystej krwi, jakiego w Polsce jeszcze nie było – Breeder's Show. Formuła sprawdza się modelowo. Konie arabskie sędziują nie tylko sędziowie afiliowani przez ECAHO (Europejska Organizacja Konia Arabskiego), ale także hodowcy. Na przestrzeni lat wydarzenie ewoluowało, ale cały czas przyświeca wydarzeniu kontynuacja tradycji hodowlanych przy jednoczesnym spędzeniu czasu w gronie przyjaciół.

– Przygotowywaliśmy się do tego pokazu przez cały rok. To było niezapomniane widowisko na najwyższym poziomie. Niezależnie od tego, czy świeciło słońce, padał deszcz, wiał wiatr, to ludzie tworzą ten pokaz. Po prostu było wspaniale – mówi Małgorzata Sprengel, jedna ze współorganizatorów.

Konie z najwyższej półki

Konie przybyły z Kataru, Dubaju, Izraela, Kuwejtu, Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Belgii, Czech i Polski z najlepszych stajni światowych jak Al Jood Stud, Dubai Arabian Horse Stud, Al Thumama Stud, Al Adwani Arabian Horse Stud, Ismer Stud, Afifi Arabians, Aldeem Arabians, Albakhet Stud. Nie zabrakło też polskich hodowców między innymi z SK Michałów, SK Janów Podlaski, M. Arabians – Piotr Podgórny, St. Roch Arabians, SK Kurozweki, SK Klikowa, Jan Głowacki, Lubochnia Arabians, Tomasz Tarczyński.

Sukcesy Polaków

Pierwszy dzień pokazów to prezentacja koni podzielonych na klasy według płci: klacze i ogiery oraz dodatkowa kategoria wałachy. Wszystkie klasy są dodatkowo podzielone na wiek: starsze i młodsze. Drugi dzień to czempionaty koni

oraz wybór najlepszego konia pokazu oraz najlepszego prezentera. Najważniejszy tytuł Best in Show w tym roku otrzymał przepiękny ogier Rajeh Al Adwan należący do Al Adwani Arabians Stud. Sukces zanotowali polscy hodowcy Magdalena i Piotr Podgórn, których dwuletnia klaczka Espajlita M wygrała główną nagrodę najlepszego polskiego konia pokazu sponsorowaną przez KATARA International Arabian Horse Festival, jakim jest osobiste zaproszenie z przelotem prywatnymi liniami, hotelem i uczestnictwem w Czempionacie Świata Koni Arabskich w Katarze. Natomiast Dubai Arabian Horse Stud odebrał trzy złote tytuły, potwierdzając reprezentowaną jakość koni arabskich. Złoty tytuł w czempionacie otrzymała znakomita klaczka De Lin, jedna z ikon współczesnej światowej hodowli.

GDYNIA KOCHA TRIATHLON

Od 2013 roku triathloniści w pierwszy weekend sierpnia opanowują Gdynię. Nie inaczej było w tym roku, który był jednym z najtrudniejszych dla organizatorów. Mimo pogodowych przeszkód impreza była udana, a emocje towarzyszyły wszystkim do ostatniego zawodnika.

Dwa dni zmagania miłośników trzech dyscyplin połączonych w jedną, pływania, jazdy na rowerze i biegu za nami. Po raz kolejny impreza spod znaku legendarnej, światowej marki IRONMAN zagościła do Gdyni. W triathlonowych zmaganiach udział wzięło kilka tysięcy osób z Polski i zagranicy. Jeszcze więcej kibicowało na trasach rywalizacji. Preludium wydarzenia były zmagania dzieci i młodzieży w aquathlonie (pływanie + bieg) w piątkowe popołudnie, oraz nocna, druga edycja Night Run Gdynia. Sobota poświęcona była rywalizacji na krótszym dystansie, a w niedzielę wystartowali czołowi zawodnicy na świecie na dystansie Ironman 70.3 oraz IRONMAN. W pierwszym z nich zawodowcy i amatorzy mieli do pokonania 1,9 km pływania, 90 kilometrów na rowerze i 21 km biegu. W drugim, już tylko amatorzy, dwa razy więcej. Niestety, w niedzielę od samego rana wiał silny wiatr i padał deszcz. Organizatorzy ze względu na bezpieczeństwo zawodników musieli odwołać pierwszą z dyscyplin.

NAJTRUDNIEJSZA EDYCJA

- To była jedna z najtrudniejszych edycji Enea IRONMAN Gdynia, przede wszystkim ze względu na ciężkie, momentami ekstremalne warunki pogodowe - mówi Piotr Jakóbk, wiceprezes Sport Evolution, organizatora imprezy Enea IRONMAN Gdynia. - Dodały one dramaturgii całej rywalizacji, ale też przysporzyły nam dodatkowych wyzwań i sprawiły, że po raz pierwszy musieliśmy podjąć decyzję o odwołaniu etapu pływackiego podczas głównych, niedzielnych wyścigów. Ta decyzja była oczywiście słuszna i nieunikniona. Jako organi-

zatorzy, musimy zadbać przede wszystkim o bezpieczeństwo zawodników i wszystkich innych uczestników wydarzenia, w tym wolontariuszy i ratowników wodnych. Cieszy fakt, że nasze procedury awaryjne oraz komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna zdały w tej sytuacji egzamin. Z perspektywy biznesowej jesteśmy dumni, że Enea IRONMAN Gdynia oraz cały cykl imprez IRONMAN Poland jest silnie wspierany nie tylko przez miasta-gospodarzy, ale też mocnych partnerów komercyjnych, na czele z Eneą, Citi Handlowy i Sportano.pl. Grono partnerów jest o wiele szersze i każdy z nich wnosi dodatkową wartość w te eventy. Cieszy również dynamiczny rozwój strefy expo - w Gdyni gościliśmy w tym roku ponad 50 różnych wystawców.

9 raz impreza spod znaku legendarnej marki IRONMAN odbyła się w Gdyni

Kolejna odsłona IRONMAN Gdynia już za rok. To będzie dziesiąty raz, kiedy legendarna marka zagości nad morze. Śmiazków, którzy chcieliby zmierzyć się z którymś z dystansów już namawiamy do rozpoczęcia treningów. Warto, bo jak mówili w lipcowym numerze Express Biznesu triathloniści biznesmeni, treningi i starty pomagają im lepiej wykonywać codzienne obowiązki zawodowe.

SUKCES DEBIUTU EKOBIETY GOLF CUP

Na polu golfowym Sierra Golf Resort odbył się wyjątkowy turniej golfa, który był przeznaczony dla Pań. Oprócz rywalizacji sportowej nie zabrakło licznych atrakcji.

W turnieju łącznie zagrało 50 zawodniczek w kilku kategoriach. Mimo kapryśnej pogody Panie schodziły z pola z uśmiechem, co cieszyło organizatorki. Turniej był organizowany przez kobiety dla kobiet. Ideą turnieju było przesłanie, aby każda z Pań poczuła się jak „diament”.

– *Przede wszystkim chciałabym podziękować wszystkim partnerom oraz uczestniczkom za tak liczną frekwencję. Drogie Panie jesteście wspaniałe! Ogromne podziękowania dla mojego zespołu Marii Źródowskiej i Julii Perekhrest, bez których organizacja eventu nie byłaby możliwa. Golf to tylko jedna z moich pasji, dużą część w sercu zajmuje pilates, który pomógł mi wyjść z wielu kontuzji* – przyznaje **Katarzyna Bobińska** organizatorka EKObiety Golf Cup.

Promowanie golfa w kobiecym gronie z ekologicznym motywem

Celem eventu było promowanie golfa wśród Pań oraz szerzenie świadomości ekologicznej przy dobrej zabawie. Travel & Action to rozwijająca się firma od 2005 roku. Stara się, aby każdy z klientów był zadowolony z usług.

– *Na pomysł organizacji EKObiety Golf Cup wpadłam w 2019 roku. Niestety Covid pokrzyżował plany. Cieszę się, że mogłam powrócić do projektu. Podczas turnieju chciałam się podzielić zamiłowaniem do pilatesu z koleżankami od golfa i pokazać im, że to rewelacyjna dyscyplina, która wzmacnia ciało, a „efektem ubocznym” jest balans, który jest niezbędny w dobrej grze w golfa. Wiele ćwiczeń wzmacnia mięśnie głębokie oraz pomaga zachować równowagę obu stron. Trzeba*

zaznaczyć, że golf jest sportem jednostronnym a pilates to idealna opcja, aby zredukować wiele kontuzji, jakie za tym idą. Przy tej okazji chciałabym wspomnieć o nowym projekcie, jakim jest otworzenie ośrodka pilatesowo-jogowego, który jest w trakcie realizacji. Jak tylko projekt ruszy, moim kolejnym krokiem będzie rozwój działu wyjazdów pilatesowych na całym świecie. Stay Tuned – zapowiada **Katarzyna Bobińska**.

Wiele atrakcji

Podczas całego turnieju wszystkie Panie miały okazję skorzystać z usług sponsorów wydarzenia. Dlatego mogły m.in.: zrobić specjalistyczne badania twarzy, badania skóry głowy, spróbować wyśmienitych win oraz napić się pysznej kawy. Panie mogły pod okiem trenera Tatiany Kantor spróbować pilatesu na specjalistycznych maszynach.

Przemysław Schenk

WICEMISTRZYNI ŚWIATA W KITESURFINGU

Młodzieżowe mistrzostwa świata rozegrano w Gizzerii we Włoszech, w kitesurfingowej, olimpijskiej konkurencji Formula Kite. Wystartowało w nich 87 zawodników i zawodniczek z 25 krajów. Magdalena Woyciechowska (Sopocki Klub Żeglarski), dzięki doskonałej postawie w serii kwalifikacyjnej, po której zajmowała 2 miejsce w klasyfikacji generalnej, uzyskała od razu awans do serii finałowej i wraz z liderką Lysą Caval (Francja), oczekiwała spokojnie na dwie rywalki wyłonione z półfinałów. Niestety, wyścig finałowy się nie odbył, zabrakło czasu. Wyniki końcowe ułożono na podstawie kwalifikacji i tak sopocianka zdobyła srebrny medal.

–Szkoda, że nie mogłam wykazać się w wyścigach finałowych. Czułam się mocna, ale taki jest ten sport. Całe regaty były dla mnie bardzo udane, pływałam równo, stabilnie i przede wszystkim w czubie stawki, więc srebrny medal jest jak najbardziej zasłużony. Na zwycięstwo, mam nadzieję, że przyjdzie czas w przyszłym roku – mówi Magdalena Woyciechowska.

NOWA ERA BUGATTI

Przez 19 lat wizjonerska praca projektanta Achima Anscheidta sprawiła, że samochody BUGATTI są nieporównywalne do żadnych innych. Zdefiniował podstawowe elementy, które w jakiś sposób pojawiają się w każdym modelu, eleganckie i wolne od nadmiernej agresywnych linii. –Na zawsze będę wdzięczny za bycie częścią tej niesamowitej, rozwijającej się podróży BUGATTI. Jestem wdzięczny wszystkim, którzy wspierali markę i naszemu działowi projektowemu, aby pomóc nam rozwinąć markę do miejsca, w którym wiem, że Ettore i Jean byłiby dumni – powiedział Achim Anscheidt. Wraz z zakończeniem jednej z kultowych er designu BUGATTI, materializuje się zupełnie nowa i ekscytująca era, a Frank Heyl zostaje nowym dyrektorem ds. Projektowania BUGATTI.

PIERWSZY MEDAL W LIDZE MISTRZÓW

Polska załoga Yacht Club Gdańsk ze sternikiem Igorem Tarasiukiem wywalczyła brązowy medal w finałowych regatach Sailing Champions League. To system rywalizacji żeglarskiej na wzór piłkarskiej Ligi Mistrzów. W rywalizacji udział biorą kluby wyłonione z krajowych lig żeglarskich. Najlepsze z nich walczą najpierw w eliminacjach kontynentalnych Ligi Mistrzów, by ostatecznie, w gronie 28 załóg spotkać się w wielkim finale. Tegoroczny finał odbył się w niemieckim Travemunde. Awans do niego uzyskały aż trzy polskie kluby: Yacht Club Gdańsk (sternik Igor Tarasiuk), Yacht Klub Polski Gdynia (sternik Rafał Sawicki) i Yacht Klub Polski Szczecin (sternik Patryk Zbroja).

NIERUCHOMOŚCI

Express

BIZNESU

MARBELLA
DOBRYM MIEJSCEM
DLA INWESTORÓW

APARTAMENTY
W NAJSZYBCIEJ ROZWIJAJĄCEJ
SIĘ DZIELNICY BATUMI

DYNAMICZNIE
ROZWIJAJĄCY
SIĘ KURORT

www.honest.com.pl

HONEST

WYNAJEM KONTENERÓW - WYWÓZ ODPADÓW

ROZBIÓRKI I WYBURZENIA

ul. Wschodnia 29
80-066 Gdańsk

tel. 515 192 851
tel. 58 305 88 44

biuro@honest.com.pl

MARBELLA

DOBRYM MIEJSCEM DLA INWESTORÓW

Hiszpania kojarzy się przede wszystkim ze znakomitymi krajobrazami, które wzbudzają coraz większą wyobraźnię wśród ludzi ze świata biznesu. To powoduje dynamiczny rozwój na wielu rynkach m.in.: nieruchomości.

Jednym z wielu atrakcyjnych miejsc pod wieloma względami w Hiszpanii jest Marbella, która leży na słonecznym wybrzeżu Costa del Sol w Andaluzji. Cieszy się opinią najbardziej luksusowego kurortu w Europie. O samym prestiżu tej lokalizacji świadczy fakt, że posiadłości tam mają takie gwiazdy jak m.in.: Antonio Banderas, George Clooney, czy król Arabii Saudyjskiej, którego dom (przy Golden Mille) uważa się za kopię Białego Domu. Marbella jest również popularnym kierunkiem wakacyjnym, gdzie

w tej części wybrzeża wypoczywali Julio Iglesias, Sean Connery, czy Brigitte Bardot.

Wiele atrakcji turystycznych

Marbella jest uważana za synonim bogactwa pod wieloma względami, a jednym z nich to ilość atrakcji turystycznych. Przede wszystkim warto zwrócić uwagę na luksusowy port jachtowy Puerto Banus, który został wybudowany w 1970 roku, a na otwarciu zjawiło się 1700 osób, w tym m.in.:

książę Monako (Rainier III), założyciel Playboya – Hugh Hefner, czy Roman Polański. Za cumowanie w tej przystani trzeba zapłacić kilka tysięcy euro za dobę. Wokół słynnego Placu Pomarańczy znajduje się wiele zabytków: Muralla del Castillo, mała kapliczka Ermita de Santiago, Casa del Corregidor, czy Iglesia de la Encarnacion. Warto zwrócić uwagę też na m.in.: Muzeum Bonsai, które jest pierwszym muzeum w Hiszpanii, które zostało poświęcone drzewkom bonsai, najpopularniejszy deptak w Marbelli – Avenida del Mar, czy Park Alameda. Ponadto, w Marbelli funkcjonują korty tenisowe, renomowane kluby golfowe, ośrodki jazdy konnej, czy znakomite restauracje.

Charakterystyczna panorama Marbelli

Istotnym atutem tego regionu jest niezwykle piękno natury. Na niesamowitej 27 kilometrowej linii brzegowej znajduje się wiele plaż, a warto z nich wyróżnić: Playa Cabopino, Playa del Alicate, Bounty Beach, Playa Nagüeles, Playa de Puerto Banus, Playa de la Vibora, Playa Real de Zaragoza, Playa de la Fontanilla, Playa Hermosa, Playa de Artola. Marbella jest też dobrym miejscem do wycieczek górskich, ponieważ ma wiele ścieżek, a największą atrakcją stanowi góra La Concha.

Dobre pole do inwestowania w nieruchomości

Dużą rolę na hiszpańskim rynku nieruchomości pełnią Polacy, którzy w samym 2022 roku zakupili prawie 3000 nieruchomości. To sprawiło, że Polska znalazła się w TOP10 najczęściej inwestujących narodowości na Półwyspie Iberyjskim i w Andaluzji. W całej Hiszpanii zawarto łącznie

645 tysięcy umów kupna/sprzedaży nieruchomości w zeszłym roku, z czego obcokrajowcy odpowiadali za 13,5%, czyli ponad 87 tysięcy transakcji.

Marbella ma wiele walorów nie tylko turystycznych, ale też cechuje się stabilizacją, jeśli chodzi o inwestowanie w nieruchomości na tamtym rynku. To ma potwierdzenie w liczbach (dane z raportu portalu Idealista). Średnia cena za metr kwadratowy w Marbelli w maju 2023 roku wynosiła 4 194 euro. To oznacza wzrost o 0,9% w porównaniu do kwietnia 2023 roku i imponujący wzrost o 15,6% w porównaniu do maja 2022 roku.

KOMFORTOWE DOMY NAD MORZEM
ŁĘBA / NOWĘCIN
tel. +48 601 300 143 | www.luxuria.com.pl

LUXURIA
E S T A T E

DYNAMICZNIE **ROZWIJAJĄCY SIĘ** KURORT

Łeba jest jednym z najbardziej popularnych kurortów w Polsce, dokąd w okresie letnim przyjeżdża wielu turystów. W ostatnich latach miejscowość stała się także atrakcyjną lokalizacją dla inwestorów.

Już sama okolica, gdzie leży Łeba, stanowi wielki atut dla potencjalnych inwestorów, ponieważ tamtejsza plaża jest zaliczana do najpiękniejszych w Polsce. Ponadto warto zwrócić uwagę na jedyne w Europie Ruchome Wydmy, czy pobliski Słowiński Park Narodowy. W Łebie można wybrać się na rejsy morskie np. w celach wędkarskich. Ponadto w samym mieście oraz okolicach znajduje się wiele parków rozrywki, w tym park dinozaurów oraz park linowy. Dzięki temu Łeba stała się doskonałym miejscem na wyjazd całą rodziną. Warte zobaczenia są też np. muzea w Łebie, w tym muzeum motyli lub figur woskowych. Ciekawymi propozycjami są także odwiedziny w łebskim oceanarium czy ogród ornitologiczny. Różnorodność atrakcji, które oferuje Łeba, sprawia, że

cały przekrój turystów i zwykłym mieszkańców znajdzie coś dla siebie, co jest dodatkowym argumentem dla inwestorów, aby plany inwestorskie związać właśnie z tym miejscem. Niedawno w centrum Łeby uruchomiono „Centrum informacji o morskich farmach wiatrowych Bałtyk”, którego najważniejszym zadaniem będzie szerzenie wiedzy na temat wspólnych projektów realizowanych na Morzu Bałtyckim przez Equinor i Polenergię. Spółki wspólnie rozwijają trzy projekty morskich farm wiatrowych. Bałtyk I, Bałtyk II i Bałtyk III, które będą zlokalizowane na wysokości Łeby w odległości od 22 do ponad 80 km od linii brzegowej.

Inną z inwestycji, tym razem deweloperską, która jest realizowana w okolicach Łeby, to Bajdewind.

POŁĄCZENIE EKSKLUZYWNOŚCI Z PRZYRODĄ

Bajdewind jest inwestycją łączącą nowoczesną architekturę i najnowsze trendy. Kameralne osiedle znajduje się w otoczeniu jeziora, lasu i morza, a jest zlokalizowana w Nowęcinnie, przy ulicy Lipowej. Ta lokalizacja znajduje się w samym sercu Mierzei Sarbskiej – obszaru Natura 2000.

Domy, które oferuje Baltic Sea House, są przestronne i projektowane z myślą o spełnieniu wymagań klientów, dla których ważny jest komfort i funkcjonalność. Dodatkową możliwością oferowaną przez firmę, która od 10 lat buduje na Pomorzu domy oraz apartamenty wakacyjne, jest wykonanie indywidualnego projektu wnętrza zgodnie z oczekiwaniami klienta.

Powierzchnia użytkowa domu wynosi 156 metrów, a dochodzi do tego również 450 metrów działki z ogródkiem, 20 metrów tarasu ogrodowego oraz dwa miejsca postojowe. Na wyposażenie każdego z domów składa się m.in.: okna Synego (nowoczesne, energooszczędne), inteligentny system Nexwell (pozwalający na sterowanie wieloma urządzeniami z pozycji jednego panelu), pompa

ciepła Rehau (zapewniająca ciepło zimą oraz chłód latem), płytki elewacyjne Casalgrande Padana (są w całości wykonywane we Włoszech przy zachowaniu zrównoważonej produkcji dla środowiska) oraz drewniane drzwi Barański (wytwarzane z wysokiej jakości materiałów w nowoczesnym stylu).

Kolejnym atutem tej inwestycji to okolica. Bajdewind znajduje się jedynie 10 minut jazdy samochodem od centrum miasta. Tyle czasu zajmie potencjalnym mieszkańcom tego osiedla podróż też do pobliskiej szkoły podstawowej. Nieco bliżej znajdują się takie atrakcje i możliwości spędzenia wolnego czasu np. w gronie rodzinnym jak: przystań oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego, tor gokartowy, stadnina koni. W podobnej odległości znajduje się również szkoła podstawowa, a nieco bliżej stadnina koni, tor gokartowy, przystań oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego. W okolicy można odwiedzić fokarium, plażę, port czy park krajobrazowy. Dostęp do akwenów wodnych otwiera też możliwość wybrania się w podróż statkiem, czy spróbowania sił w sportach wodnych np. surfowaniu.

APARTAMENTY

W NAJSZYBCIEJ ROZWIJAJĄCEJ SIĘ DZIELNICY BATUMI

Gruzja jako dynamicznie rozwijający się kraj od lat buduje pozycję na rynku turystycznym, czy inwestorskim. Powstaje tam wiele interesujących inwestycji, a jedną z nich jest Boulevard Point.

Ma to być 15-piętrowy biznesowy apart-hotel znajdujący się w atrakcyjnej lokalizacji: tuż przy Nowym Bulwarze w Batumi (tętniąca życiem promenada wraz z plażami, ciągnąca się wzdłuż całego wybrzeża Batumi), 300 metrów od Morza Czarnego. Cały kompleks Boulevard Point będzie oferować 377 apartamentów o zróżnicowanym metrażu, podziemny oraz naziemny parking na 106 miejsc.

Bogata infrastruktura projektu

Boulevard Point będzie oferować wiele udogodnień infrastrukturalnych. Do nich zalicza się m.in.: multifunkcyjna recepcja, plac zabaw, czy wyznaczony oraz ogrodzony obszar ze strefą wypoczynkową. Natomiast na dachu budynku przewidziany jest taras z kawiarnią, strefa SPA, basen zewnętrzny oraz centrum fitness Fit Lovers. W tej inwestycji będą też świadczone takie usługi jak: całodobowa ochrona przez siedem dni w tygodniu, recepcja, sprzątanie z usługami prania i suszenia, konsjerż.

Typy apartamentów

- Apartament typu Studio (od 38 720\$): cena za 1 m² od 1600\$, powierzchnia całkowita: 24,2 m²; taras: 5,8 m²
- Apartament z 1 sypialnią (od 94 720\$): cena za 1 m² od 1600\$, powierzchnia całkowita: 59,2 m²; taras: 13,2 m²
- Apartament z 2 sypialniami (143 375\$): cena za 1 m² od 1550\$, powierzchnia całkowita: 92,5 m²; taras: 24,9 m²

Apartamenty oddawane są w stanie „Turn-key” w pełni wyposażone oraz wyposażone w meble, sprzęt AGD oraz dodatki. Cena za 1 mkw zawiera pełne wyposażenie apartamentu „pod klucz” w wysokim standardzie wraz z infrastrukturą RTV, AGD, a także pełnym wyposażeniem hotelowym.

Umowa przedwstępna – opcje płatności

Wewnętrzny system ratalny 0% na 15 miesięcy
Podpisanie umowy przedwstępnej może być zawarta online, jeżeli nie ma możliwości osobistego stawiennictwa.

Następnie musi zostać dokonana wpłata od 30% całkowitej wartości inwestycji z konta osobistego (np. polskiego banku). Automatycznie w urzędzie zostaje się przyszłym współwłaścicielem nieruchomości. Płatności można dokonywać miesięcznie lub kwartalnie, w zależności od ustaleń z deweloperem. Gdy budynek zostanie oddany, trzeba stawić się osobiście lub za pośrednictwem pełnomocnika - na podpisanie aktu własności u notariusza. Podobnie jak w Polsce wraz z aktem własności apartamentu zostaje się również współwłaścicielem w gruncie.

Kredytowanie przez bank

Procedura uruchomienia kredytu trwa około 2-3 dni roboczych. Przede wszystkim trzeba stawić się osobiście, podpisać umowę z deweloperem, a następnie udać się do banku w celu założenia rachunku bankowego. Bank jest w stanie udzielić kredytu na podstawie paszportu oraz umowy zawartej z deweloperem na daną nieruchomość. Wkład własny wymagany przez bank to około 40% całkowitej wartości nieruchomości. Oprocentowanie oraz okres kredytowania dobierane są bardzo indywidualnie i zależne są od wartości danej lub danych inwestycji. Gdy budynek zostanie oddany, trzeba stawić się osobiście lub za pośrednictwem pełnomocnika - na podpisanie aktu własności u notariusza. Każda nieruchomość zostaje ubezpieczona na czas pobytu gości - na wypadek strat powstałych w czasie pobytu gości. Na właściciela nie ma nałożonych limitów, które są związane z korzystaniem z apartamentu w sezonie „niskim”, czy „wysokim”. Właściciel nieruchomości ponosi opłaty za zużyte media oraz opłaca comiesięczny czynsz.

Planowane jest ukończenie budowy w grudniu 2023 + maksymalnie 6 miesięcy na wykończenie apartamentów „pod klucz”.

LUXURIA

ESTATE

ZAINWESTUJ W APARTAMENTY GRUZJA/BATUMI

Pomogę przejść wszystkie formalności dotyczące zakupu nowoczesnego apartamentu inwestycji klasy premium w pobliżu zabytkowej części Batumi. Dwudziestotrzypiętrowy aparthotel Portline by Gumbati zaprojektowany został tak, aby ze wszystkich apartamentów zapewnić widok na Morze Czarne lub góry.

Bezpieczny i pewny deweloper

Ponad 20 lat doświadczenia na rynku nieruchomości

Inwestycje w najatrakcyjniejszych aglomeracjach w Gruzji

Wysoki standard i nowoczesna architektura

Ponad 500 000 mkw. wybudowanej powierzchni

Własne zespoły projektantów i architektów

j.symeryak@luxuria.com.pl
+48 796 100 155

SAMORZĄDOWY

Express **BIZNESU**

Od str. 68 do 80

www.expressbiznesu.pl

ARTUR HEROLD

GINA ZBLEWO STAWIA NA
ZRÓWNOWAŻONE INWESTYCJE

68

WAKACJE W GMINIE KOLBUDY

74 WYPOCZYNEK, RELAKS
I BEZPIECZEŃSTWO

WODNE OGRODY W WEJHEROWIE OTWARTE

76 BASENY I INNE ATRAKCJE
CZEKAJĄ NA MIESZKAŃCÓW!

MALBORK TO MA

78 CENTRALNY PLAC ZABAW

GMINA ZBLEWO

STAWIA NA ZRÓWNOWAŻONE INWESTYCJE

W zeszłym roku zrealizowano projekty za ponad 40 mln zł w gminie. Wójt Gminy Zblewo Artur Herold opowiada o realizowanych inwestycjach i przyszłorocznych planach.

Jakie inwestycje udało się zrealizować w Gminie Zblewo, w 2022 roku?

Poprzedni rok był trudnym okresem dla nas z wiadomych przyczyn: pandemia, inflacja, wojna itd. Mimo tego udało się dopiąć i zrealizować wiele strategicznych inwestycji. Do najważniejszych priorytetów zalicza się nowe przedszkole w Zblewie wraz z całym wyposażeniem oraz placem zabaw. Nowa placówka może pomieścić 178 dzieci. Cała inwestycja kosztowała około 10 mln złotych. Choć to przedsięwzięcie wymagało od nas wiele wysiłku oraz determinacji, tym bardziej jestem szczęśliwy, że się udało. Przy tej inwestycji mieliśmy to szczęście, że przy współpracy z Panem Premierem, Rzecznikiem Rządu Piotrem Millerem, Posłem Kazimierzem Smolińskim oraz Doradcą Prezydenta Piotrem Karczewskim udało nam się aż trzykrotnie otrzymać dofinansowanie do tego przedszkola, w ramach rezerwy Prezesa Rady Ministrów. Bez tego wsparcia finansowego to zadanie nie ujrzałoby światła dziennego. Mieszkańcy są zadowoleni, że się udało i tłumnie uczestniczyli w otwarciu tego obiektu.

Co jeszcze udało się domknąć w poprzednim roku?

Zbudowaliśmy szatnie z zaplecze sportowym oraz został zmodernizowany stadion w Zblewie, na którym powstała bieżnia lekkoatletyczna, dla mieszkańców sport od zawsze był ważny. Dlatego staraliśmy się sprostać ich oczekiwaniom. Dzięki temu dodatkowo powstała sekcja lekkoatletyczna, strzelecka, rowerowa. Cieszyłem się z realizacji tej inwestycji, ponieważ sport jest bliski mojemu sercu oraz sercom mieszkańców.

”

Poprzedni rok był trudnym okresem dla nas z wiadomych przyczyn: pandemia, inflacja, wojna itd. Mimo tego udało się dopiąć i zrealizować wiele strategicznych inwestycji.

40 MLN ZŁOTYCH

ZA TYLE ZREALIZOWANO INWESTYCJE W GMINIE

Udało się też zrealizować pewne zadania w zakresie infrastruktury drogowej, która jest bolączką każdej gminy. Przebudowaliśmy drogi gminne: ul. Akacjową, Różaną, Słoneczną, czy Modrzewiową w Zblewie. Czwartą inwestycją była modernizacja oczyszczalni ścieków, powstanie hydrofornii w Zblewie, czy przepompownia w Jeziercach, aby polepszyć całą infrastrukturę wodno-kanalizacyjną na terenie gminy. Oczyszczalnia ścieków ma spełnić oczekiwania wszystkich mieszkańców, bo nie mieliśmy już możliwości przerobowej tych ścieków. Dlatego ona powiększyła potencjał przepływu, ponieważ powstały kolejne zbiorniki na zanieczyszczenia. Reasumując, w zeszłym roku zakończyliśmy inwestycje na poziomie ponad 40 mln złotych. Prawdziwy boom inwestycyjny.

Patrząc na wykres inwestycyjny Gminy Zblewo na 2023 rok, to przodują inwestycje drogowe.

Dokładnie, w naszym scenariuszu mamy kilkadziesiąt kilometrów dróg gruntowych, czy asfaltowych, które wymagają remontu. Przy tym przyjąłem strategię zrównoważonych inwestycji na terenie gminy, aby w każdym sołectwie coś się działo. Do priorytetów zalicza się infrastruktura drogowa. W tym roku planujemy szereg działań w tym zakresie i mam nadzieję, że uda nam się to zrealizować przy pomocy Polskiego Ładu. Głównymi inwestycjami są przebudowa ul. Semlińskiej w Pincynie oraz ul. Młyńskiej w Zblewie. Zdaję sobie sprawę, że ważne są też drogi gruntowe, dlatego przyjąłem plan przebudowy aż 9 dróg lokalnych m.in.: w Borzechowie, Miradowie, Radziejewie, Tomaszewie i Białachowie.

W jakich jeszcze segmentach inwestycyjnych działacie w tym roku?

Trwa budowa kompleksu sportowego z salą gimnastyczną, boiskiem i placem zabaw w Bytonii. To

jest jedna z najbardziej oczekiwanych inwestycji wśród mieszkańców. Ponadto, realizowany jest I etap budowy kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków w tej samej miejscowości. Udało się utworzyć placówkę Senior+ w Pincynie, która spełnia założone cele w 100%. W partnerstwie z Zarządem Dróg Wojewódzkich realizujemy budowę chodnika przy drodze krajowej 214 tj. ul. Kościerskiej w Zblewie. Bardzo ważnym zadaniem dla mnie, a przede wszystkim dla mieszkańców jest adaptacja pomieszczeń na oddziały przedszkole w Szkole Publicznej w Kleszczewie Kościerskim. To takie najważniejsze inwestycje, ale realizujemy też inne projekty. Jest, co robić w naszej gminie. Dla mnie najważniejsze jest to, aby spełniać oczekiwania i potrzeby mieszkańców.

Jakie macie plany inwestycyjne na przyszły rok?

Wyzaczyłem sobie priorytety dla każdej miejscowości po konsultacjach z mieszkańcami, aby ich angażować w życie gminy. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych na 2024 rok należą m.in.: inwestycje drogowe, chcemy zrealizować kilkanaście zadań drogowych, świetlica wiejska w Kleszczewie Kościerskim, inwestycją strategiczną będzie przyjęcie projektów i rozbudowa szkół w Zblewie oraz w Pincynie. Także będziemy realizować te mniejsze niepozorne zadania, ale bardzo istotne dla mieszkańców, te drobne sprawy blisko ludzi przysłowiowe dziury i inne. Staramy się realizować priorytetowe inwestycje dla każdej miejscowości w gminie. Bardzo ważnym zadaniem, tak naprawdę najważniejszym dla mnie jest być blisko ludzi i spełniać ich oczekiwania tak, aby byli szczęśliwi w naszej gminie i dobrze się im tu żyło.

Rozmawiał: Przemysław Schenk

”

*Jest, co robić
w naszej gminie.
Dla mnie najważniejsze
jest to, aby spełniać
oczekiwania i potrzeby
mieszkańców.*

PRZYJECHALI NA ŻUŁAWY

ODPOCZAĆ OD WOJENNEJ ZAWIERUCHY

W Cedrach Wielkich zorganizowano 10-dniowy obóz dla 30 dzieci z objętej wojną Ukrainą. Na Żuławy przyjechali mali mieszkańcy miasta Owrucz w obwodzie żytomierskim.

Przyjazd dzieci z Ukrainy nie jest przypadkowy. Można powiedzieć, że jest to pierwsze wspólne działanie polskiego i ukraińskiego samorządu. Przypomnijmy, że w ubiegłym roku wójt Janusz Goliński podpisał porozumienie dotyczące współpracy między miastem Owrucz, a gminą Cedry Wielkie.

- Bardzo się cieszę, że w tak trudnych czasach mogliśmy ukraińskim dzieciom, przynajmniej na chwilę, dać możliwość wytchnienia od traumatycznych wydarzeń w Ukrainie. Wierzę, że czas spędzony w Polsce będzie radosny, a przyjazd na Żuławy niezapomniany. Korzystając z okazji dziękuję wszystkim, w tym sponsorom, którzy pomogli nam w przygotowaniu tego obozu – dziękuje Janusz Goliński.

”

Bardzo się cieszę, że w tak trudnych czasach mogliśmy ukraińskim dzieciom, przynajmniej na chwilę, dać możliwość wytchnienia od traumatycznych wydarzeń.

ATRAKCYJNY POBYT

Do Cedrów Wielkich przyjechały dzieci w wieku 6-13 lat. Stacjonowały w cedrowskiej podstawówce. Program 10-dniowego pobytu był bogaty i niezwykle atrakcyjny. Nie brakowało zajęć stacjonarnych w hali i na marinie oraz wycieczek w ciekawe miejsca Trójmiasta.

Gmina Cedry Wielkie pierwszy raz zorganizowały obóz dla dzieci i młodzieży z zagranicy. W przygotowaniu przedsięwzięcia pomogli sponsorzy, osoby prywatne, a nawet pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedrach Wielkich.

CIASTO OD SERCA

- *Pracownice GOPS, z własnej inicjatywy, upiekły ciasto, które potem sprzedawały w urzędzie, a dochód z akcji został przekazany na obóz. To nie wszystko, ponieważ panie upiekły również słodkie wypieki na piknik, podczas którego witaliśmy ukraińskich gości – dodaje Janusz Goliński.*

Obóz to pierwsze przedsięwzięcie, które jest realizowane w ramach partnerskiego porozumienia między miastem Owruć a gminą Cedry Wielkie. Przypomnijmy, że wcześniej Ochotnicza Straż Pożarna w Cedrach Wielkich przekazała swoim kolegom z ukraińskiego miasta sprzęt i samochód gaśniczy. Natomiast do Jaworowa przekazane zostały m.in. agregaty prądotwórcze.

WAKACJE W GMINIE KOLBUDY. WYPOCZYNEK, RELAKS I BEZPIECZEŃSTWO

Jak co roku w sezonie letnim Kolbudy i okoliczne miejscowości cieszą się ogromnym zainteresowaniem osób poszukujących wodnych atrakcji, wypoczynku i relaksu na łonie przyrody.

W lipcu i sierpniu prawdziwe oblężenie przeżywają miejscowa przystań żeglarska oraz strzeżone kąpielisko. Jednak nie tylko krajobraz i sprzyjająca aktywnej rekreacji infrastruktura zachęcają do odwiedzania Gminy Kolbudy. Dużym zainteresowaniem mieszkańców i gości cieszą się ciekawe wydarzenia organizowane podczas wakacji nad brzegiem jeziora.

GRATKA DLA MIŁOŚNIKÓW MOTORYZACJI I MUZYKI

W ostatnich dniach lipca do Kolbud zjechali miłośnicy motoryzacji, aby wziąć udział w „Garbus Blues Festiwal”. Mieszkańcy i goście podziwiali blisko sto legendarnych „Garbusów” i „Ogórków” wyprodukowanych w fabrykach Volkswagena. Doskonale utrzymane i wypielęgnowane auta cieszyły oko, a -podczas parady ulicami gminy - również ucho miłośników aut. Na zlocie nie brakowało konkursów i atrakcji dla najmłodszych, a także tych starszych fanów motoryzacji. Wybrano również najpiękniejsze auto, a jego właściciel odebrał nagrodę z rąk wójta Andrzeja Chruścickiego.

FESTIWAL SPORTÓW PLAŻOWYCH

Kilka dni przed spotkaniem wielbicieli niemieckiej marki aut nad brzegiem jeziora zorganizowano Festiwal Sportów Plażowych i Wodnych, którego uczestnicy mogli poznać zasady i zagrać z instruktorami w futbol flagowy, beach soccera, frisbee, plażową siatkówkę czy zyskującą coraz większą popularność na świecie grę spikeball. Rozegrano też V edycję Turnieju Siatkówki Plażowej o Puchar Wójta Gminy Kolbudy. W wydarzeniu udział wzięła rekordowa liczba 32 zespołów.

WYPOCZYNEK DLA NAJMŁODSZYCH

Gmina Kolbudy nie zapomina również o zorganizowanych formach wypoczynku dla najmłodszych mieszkańców. Podczas wakacji w Kolbudach odbywały się dofinansowane przez samorząd półkolonie. W zajęciach żeglarskich, sportowych i atrakcjach o charakterze artystycznym udział wzięło łącznie trzystu młodych mieszkańców.

- Półkolonie każdego roku cieszą się ogromnym zainteresowaniem – mówi wójt Andrzej Chruścicki. – Oferta jaką proponujemy odpowiada młodzieży oraz rodzicom dzieci, którzy nie szczędzą pozytywnych opinii. Nasza propozycja składa się głównie z zajęć o charakterze żeglarskim i sportowym. Nie brakuje też ciekawych gier terenowych.

W wakacyjnej ofercie Gminy Kolbudy znalazły się w tym roku jednak nie tylko zajęcia stacjonarne, ale również obóz żeglarski, na który na przełomie sierpnia i września wyjadą uczniowie. To uczestnicy realizowanego przez trzy samorządy projektu „Pomorskie Żagle Wiedzy w gminie Kolbudy, Pszczółki i Przywidz”. W Grabowie, w okolicach Sulęcyna, wypoczywać będzie łącznie 80 osób z gmin biorących udział w Programie. Jednym z ostatnich wydarzeń o charakterze muzycznym zaplanowanych podczas tegorocznych wakacji nad kolbudzkim jeziorem był plenerowy koncert „Myślozbiory na horyzoncie”. Występ młodej artystki Marty Bejma z zespołem Starless odbywał się w blasku księżyca, płonących ognisk i pochodni.

KARETKA W KOLBUDACH

Duża liczba wydarzeń o charakterze sportowym, wodna rekreacja i oblegane od rana do wieczora kąpielisko wymagają odpowiedniego wsparcia i zabezpieczenia medycznego. Takim niewątpliwie będzie zespół ratownictwa, który z karetką od początku sierpnia stacjonuje w Kolbudach.

- Już kilkanaście miesięcy temu gmina przeprowadziła modernizację pomieszczeń w kolbudzkim ośrodku zdrowia dostosowując je do potrzeb dyżurujących ratowników medycznych - mówi wójt Andrzej Chruścicki. - Zarówno Wojewoda, Starosta, jak i ja nie mieliśmy wątpliwości, że zespół ratownictwa medycznego jest potrzebny w gminie.

Aktualnie wzywane w nagłych przypadkach pogotowie musi dojechać do naszych miejscowości z Gdańska bądź Pruszcza Gdańskiego, co przy obecnym natężeniu ruchu i wszechobecnych korkach wydłuża znacznie czas interwencji. Karetka w centrum gminy w istotny sposób skróci czas dotarcia na miejsce zdarzenia.

ZMODERNIZOWANE ULICE W CENTRUM KOLBUD I NOWE BOISKO

W sezonie wakacyjnym Gmina Kolbudy nie zapomina o inwestycjach. Pod koniec lipca do użytku oddano gruntownie zmodernizowane ulice Leśną i Raduńską w centrum Kolbud. Na terenie gminy trwają też inne ważne prace związane z rozbudową sieci gminnych dróg. Nowe nawierzchnie, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą powstają w Bąkowie, BielkóWKu oraz w Pręgowie, gdzie znacznie poprawią komfort dojazdu do miejscowego zabytkowego kościoła, stanowiącego jednocześnie największą atrakcją turystyczną gminy. W sierpniu zakończono również budowę boiska wielofunkcyjnego z nawierzchnią poliuretanową w miejscowości Kowale.

- Kowale to najliczniej zamieszkała miejscowość gminy – mówi wójt Andrzej Chruścicki. – Przyda się więc tu kolejny obiekt sportowy, który mam nadzieję pozwoli nam oderwać dzieci młodzież od smartfonów i komputerów.

WODNE OGRODY W WEJHEROWIE OTWARTE!

Basen rekreacyjny z wodnymi atrakcjami i podgrzewaną ekologicznie wodą, dzika rzeka, ławki z masażem powietrznym, kurtyna wodna, siatka do wspinaczki, zjeżdżalnie, a wszystko dostosowane dla osób niepełnosprawnych – Wodne Ogrody czekają na mieszkańców! W historycznym miejscu została przywrócona dawna funkcja w nowoczesnej formie i odpowiadająca na współczesne zapotrzebowanie. Inwestycja została zaplanowana i zrealizowana z myślą o stworzeniu dostępnego, przyjaznego i atrakcyjnego miejsca do rodzinnego wypoczynku dla wszystkich mieszkańców. Obiekt otwarty będzie codziennie w godz. 10-20. Dla mieszkańców Wejherowa, którzy już posiadają albo wyrobili sobie Kartę Mieszkańca, ceny są promocyjne, o 50% niższe.

Bilet normalny godzinny kosztuje 40 zł, trzygodzinny - 80 zł, a całonocny - 100 zł. Posiadacze Wejherowskiej Karty Mieszkańca mają 50% zniżki i zapłacą kolejno: 20 zł, 40 zł i 50 zł. Wyrobień karty przez mieszkańców Wejherowa, w tym dzieci od lat 4, nie jest skomplikowane. Wszystkie dzieci do ukończenia lat 3 mają wstęp wolny. Poza tym przewidziane są również inne zniżki. Z cennikiem i regulaminem można się zapoznać na stronie: www.wodneogrodywejherowo.pl

HISTORYCZNA FUNKCJA, NOWOCZESNA FORMA

„Wodne Ogrody” powstały między ulicami Kalwaryjską i Strzelecką, w miejscu okrytego basenu otwartego 2 lipca 1939 r. przez ówczesnego burmistrza Wejherowa Teodora Bolduana. Tzw. stary basen z czasem zaczął popadać w ruinę i został zamknięty w 1990 roku. To miejsce wciąż żyje w pamięci wejherowian, jako miejsce spotkań, wypoczynku i radości. Jak wynikało z przeprowadzonych konsultacji społecznych, bardzo wielu mieszkańców oczekiwało takiej inwestycji.

- Otwierając nowy kompleks basenów kąpielowych „Wodne Ogrody”, przywracamy temu miejscu historyczną funkcję i dawną atrakcyjność. Wszystkich mieszkańców, gości i turystów serdecznie zapraszam do nowego obiektu. Wierzę, że to nowe - nasze wspólne - miejsce, spełni Państwa oczekiwania i przyniesie wiele radości - podkreśla prezydent Wejherowa Krzysztof Hildebrandt. - Nowy obiekt z pewnością poszerzy możliwości wypoczynku i atrakcyjnego spędzania wolnego czasu dla młodszych i starszych wejherowian. Będzie stanowił uzupełnienie naszej infrastruktury rekreacyjno-sportowej i turystycznej. Jest to długo oczekiwana i przygotowywana inwestycja, bowiem prace nad przygotowaniem rewitalizacji tzw. starego basenu przy ul. Kalwaryjskiej trwały kilka lat. Odbyły się liczne konsultacje z mieszkańcami, którzy podkreślali sentyment do tego miejsca i związane z nim mile wspomnienia.

W oficjalnym otwarciu obiektu w dniu 11 sierpnia b.r. uczestniczyli m.in. przedstawiciele rządu – wiceminister Marcin Horąta i Wojewoda Pomorski Dariusz Drelich, wódcarze okolicznych samorządów, wejherowscy radni oraz przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego i przedstawiciele innych instytucji.

CO ZAWIERA ZESPÓŁ OTWARTYCH BASENÓW KĄPIELOWYCH?

Przestrzeń w „Wodnych Ogrodach” została podzielona na część basenową i wypoczynkową. W ramach inwestycji powstał m.in. basen rekreacyjny z tzw. „dziką rzeką”, czterema torami do pływania, gejzerami powietrznymi, leżanką z masażem powietrznym, ławką z masażem powietrznym, kurtyną wodną, siatką do wspinaczki i zejściem dla niepełnosprawnych. Woda we wszystkich basenach będzie podgrzewana poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

Dla dzieci przygotowano wodny plac zabaw, w którym znajduje się statek piracki z armatkami wodnymi, zjeżdżalniami, siatką wspinaczkową oraz wodnymi armatkami.

Atrakcją są także trzy zjeżdżalnie: rurowa (zamknięta), „rodzinna” i pontonowa zakończona basenem hamownym. Na terenie obiektu znajduje się budynek administracyjno – techniczny oraz szatniowy, w którym znajduje się m.in. lokal gastronomiczny podzielony na tzw. część mokrą (dla gości obiektu) i suchą.

Na terenie Wodnych Ogródów znajduje się także budynek techniczny jednokondygnacyjny, którego dach wykorzystano na dodatkowe plażowisko i wejście na 3 zjeżdżalnie. Nowa przestrzeń koresponduje z otoczeniem. Inwestycja objęła także nasadzenia zieleni, oświetlenie oraz postawienie obiektów małej architektury: ławek, koszy na śmieci, stojaków rowerowych oraz mobilnych wień dla ratowników. Powstały miejsca postojowe od strony ul. Strzeleckiej i od ul. Kalwaryjskiej oraz wyremontowano także chodnik na ulicy Kalwaryjskiej – od skrzyżowania z ulicą Strzelecką do skrzyżowania z ulicą 3 Maja.

WODA BASENOWA OGRZEWANA EKOLOGICZNIE

Do ogrzania wody basenowej wykorzystane zostały odnawialne, ekologiczne źródła energii. Zainstalowano dwie duże pompy ciepła, a dla obniżenia kosztów zużycia przez nie energii elektrycznej dach budynku szatniowo - gastronomicznego został pokryty panelami fotowoltaicznymi. Przy niższych temperaturach powietrza i słabszej wydajności pomp ciepła zapewnione jest dogrzewanie z węzła OPEC.

KOSZTY BĘDĄ NIŻSZE O PONAD 12 MLN ZŁ

Planowana wartość wszystkich robót wynikających z projektu, badań archeologicznych, budowy i wyposażenia oraz nadzorów inwestorskich zamknęła się wg zawartych umów **kwotą prawie 50,7 mln zł**. Natomiast z uwagi na możliwość odzyskania podatku VAT koszt, jaki poniesie Urząd Miejski w Wejherowie po rozliczeniu, to 41,2 mln zł. W tym mieści się dofinansowanie w wysokości 2,7 mln ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz uzyskana przez miasto preferencyjna pożyczka z Banku

Gospodarstwa Krajowego na bardzo dobrych warunkach w kwocie 10 mln zł.

Reasumując, Miasto bezpośrednio ze swojego budżetu przeznaczyło na inwestycję **ok. 38,5 mln zł**.

Wykonawcą zadania był Stanisław Repiński prowadzący Zakład Robót Ogólnobudowlanych.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „WODNE OGRÓDY” W WEJHEROWIE

Projekt realizowany jest w ramach Instrumentu Finansowego wdrażanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: 8. Konwersja, Działanie: 8.2: Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie pozadotacyjne.

MALBORK TO MA. CENTRALNY PLAC ZABAW

Jest w Malborku przestrzeń, w której nieustannie słychać śmiech dzieci, która uczy i bawi, która jest miejscem spotkań dla mieszkańców oraz dodatkową atrakcją dla przybywających licznie turystów. Na ponad 20 tys. m² oddano do użytku centralny plac zabaw.

Stanowi on uzupełnienie przestrzeni rekreacyjnej biegnącej wzdłuż miejskich bulwarów w kierunku Parku Północnego eksponując najcenniejsze dziedzictwo naszego miasta – czyli zamek krzyżacki wpisany na listę UNESCO. Idea dotycząca zakresu projektu kształtowana była na przestrzeni lat i umożliwiła rozpoczęcie w roku 2015 etapu ubiegania się o środki finansowe. W lipcu 2011 roku z udziałem reprezentujących różne grupy zawodowe mieszkańców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, studentów Politechniki Gdańskiej, ekspertów zewnętrznych oraz radnych i urzędników odbyły się warsztaty Future City Game pn. „Malborskie Parkowanie”, w ramach których budowano wizję rozwoju Parku Północnego. Podczas spotkań pojawiły się pierwsze pomysły na urządzenie w przestrzeni parku lub w jej pobliżu otwartego placu zabaw. Wybór miejsca, wieloletni proces odzyskiwania terenu po ogródkach działkowych, następnie opracowanie koncepcji zagospodarowania placu zabaw w roku 2012, umożliwiły w konsekwencji wykonanie projektu budowlanego na tą przestrzeń i ubieganie się o środki finansowe na inwestycję. Finalnie realizacja inwestycji możliwa była w ramach projektu pn. Rozwój potencjału turystyki rekreacyjnej i turystyki wodnej w miastach Swiętłój i Malborku dofinansowanego z Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa wspartych pożyczką miejską z Pomorskiego Funduszu Rozwoju SA.

NIEZWYKŁE MIEJSCE NAD NOGATEM

Plac zabaw usytuowany jest wzdłuż bulwaru nad rzeką Nogat i podzielony jest na kilka stref. W jego przestrzeni zachowano naturalne ukształtowanie terenu. Idea placu zabaw od początku była skupiona na zabawie i nauce. Sąsiedztwo zamku krzyżackiego determinowało nawiązanie do historycznych funkcji tego miejsca. Jako akcent historyzujący powstał bastion nawiązujący do dawnych fortyfikacji znajdujących się na tym terenie. Dużym zainteresowaniem wśród dzieci cieszą się zjeżdżalnie i ścianki wspinaczkowe usytuowane na oraz przy bastionie.

NAUKA PRZEZ ZABAWĘ

Wielką atrakcją jest wodny plac zabaw, na który składają się tor wodny ze śrubą Archimedes, gdzie woda kaskadowo przedostaje się wzdłuż elementów toru, a dzieci poprzez zabawę poznają prawa fizyki. Strefę wodną uzupełnia fontanna oraz sadzawka. W obrębie placu dostępne są urządzenia sportowo-rekreacyjne, jak tor rowerowy, tyrolka, trampoliny, karuzela, huśtawki.

Edukację wspomagają przestrzeń z układem słonecznym, przestrzenie do odgrywania ról oraz interaktywne tablice. Podczas, gdy dzieci bezpiecznie się bawią, dorośli mogą spędzić czas na hamakach lub bujakach w usytuowanej wśród zieleni strefie relaksu. W obrębie placu zabaw powstał ciąg pieszy o charakterze krajobrazowym przy strefie ochrony ekologicznej wzdłuż Kanalu Juranda.

Przy placu zabaw dostępne są stojaki dla rowerów oraz miejsca parkingowe. Można tutaj dojechać bezpłatnie komunikacją miejską.

Co-funded by
the European Union

This publication was produced with the financial support of the European Union. Ta publikacja została stworzona przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej. Its contents are the sole responsibility of City of Malbork and under no circumstances can be regarded as reflecting the position of the European Union, the MA or the Joint Technical Secretariat.

Za treść artykułu odpowiada Miasto Malbork i w żadnym wypadku nie można uznać, że odzwierciedla stanowisko Unii Europejskiej, IZ lub Wspólnego Sekretariatu Technicznego.

ABY POMÓC RODZINIE

Od sierpnia przy ul. Kolejowej 7C rozpoczyna funkcjonowanie Ośrodek Interwencji Kryzysowej włączony w strukturę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku.

Placówka będzie świadczyć całodobowe wsparcie dla wszystkich potrzebujących mieszkank i mieszkańców powiatu puckiego, którzy znaleźli się w trudnej, ekstremalnej sytuacji życiowej.

PRZYWRÓCIĆ RÓWNOWAGĘ

Celem pomocy udzielanej w placówce będzie m.in. przywrócenie człowiekowi utraconej równowagi w wymiarze psychicznym i społecznym. Również wsparcie go w odzyskaniu kontroli nad własnym życiem. OIK zapewni m.in. ratowniczą pomoc psychologiczną, społeczną, pedagogiczną oraz informacyjną. W sytuacjach wyjątkowych uruchomiona będzie pomoc psychologiczna, również w miejscu pobytu osoby w kryzysie (na terenie powiatu puckiego). Na wsparcie w placówce liczyć mogą osoby, które znalazły się w dramatycznej życiowej sytuacji np. w wyniku zdarzenia losowego, złej sytuacji rodzinnej, trudnych przeżyć osobistych, doznanej przemocy w rodzinie czy niekorzystnych zjawisk społecznych. Przy OIK będzie działał „hostel kryzysowy” dla 10 osób – schronienie tam jest połączone z uzyskaniem rozmaitych świadczeń interwencyjnych, np. rzeczowych, higienicznych, żywnościowych.

DOFINANSOWANIE

Ośrodek Interwencji Kryzysowej został utworzony w ramach projektu: „System Aktywizacji społeczno-zawodowej w powiecie puckim - Aktywator - etap II” RPPM.06.02.01-22-0001/19, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej 6 Integracja, Działanie 6.2 Usługi społeczne, Poddziałanie 6.2.1 Rozwój usług społecznych – mechanizm ZIT, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

POROZMAWIAJMY O INTELIGENTNYM ROZWOJU METROPOLII

- Już po raz jedenasty zapraszamy do Gdańska, by rozmawiać o kluczowej roli metropolii w rozwoju naszych małych ojczyzn - miast, miasteczek i wsi. Planując kongres w gorącym okresie parlamentarnej kampanii wyborczej, chcemy zwrócić na to uwagę, wyrażając nadzieję, że pozycja metropolii znajdzie właściwe miejsce w porządku prawnym. Wydarzenie będzie okazją, by po raz kolejny domagać się usankcjonowania metropolii na Pomorzu na wzór związku metropolitalnego na Śląsku. W tym roku podejmiemy również tematykę nowych technologii, cyfryzacji i automatyzacji, z obszarem kosmicznym włącznie. Nie zabraknie również zagadnień dotyczących ochrony klimatu i zrównoważonego rozwoju czy kultury.
- mówi Michał Glaser, Prezes Zarządu Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot.

PROJEKTUJEMY PRZYSZŁOŚĆ

W wydarzeniu, jak co roku, wezmą udział samorządowcy, eksperci i praktycy zainteresowani tematyką mądrej polityki państwa wobec polskich miast i gmin. Dwa dni obfitować będą w interesujące dyskusje, prezentacje i wykłady.

W tym roku stali goście kongresu Smart Metropolia mogą spodziewać się pewnych nowości. Pierwszego dnia planowane jest uroczyste podpisanie „Paktu Metropolitalnego”, czyli publicznego „przyrzeczenia” utworzenia samorządu metropolitalnego przez kandydatów ubiegających się o mandat posła i senatora w nadchodzących wyborach. Ponadto zadebiutuje zorganizowana w ramach kongresu **Strefa Innowacji SmartUp**. To miejsce, gdzie głos otrzymają firmy i startupy, które mają pomysł, jak poprawić jakość życia w metropoliach.

To nie koniec nowości. Po raz pierwszy wydzielono przestrzeń dla miłośników kultury. W sali bocznej równolegle odbywać się będą wykłady i dyskusje w ramach projektu „Kultura Włącza”. Więcej informacji znajduje się na stronie: smartmetropolia.pl

Metropolia przyszłości - gospodarka, nauka, samorząd - to hasło XI edycji kongresu Smart Metropolia, który odbędzie się już 5 i 6 października 2023 w Amber Expo w Gdańsku. To największa w kraju coroczna konferencja poświęcona zagadnieniom współpracy samorządów oraz relacji metropolii z resztą kraju.

JEDENAŚCIE LAT INNOWACJI

Kongres Smart Metropolia odbywa się już po raz 11. Wydarzenie zainicjowane przez śp. prezydenta Pawła Adamowicza, każdego roku gromadzi kilkaset osób, którzy rozmawiają o aktualnych trendach metropolitalnych.

W ubiegłym roku kongres przebiegł pod hasłem „Pokonać kryzys”, a dyskusje toczyły się wokół kryzysu energetyczno-klimatycznego z perspektywy lokalnych społeczności, projektowania przyjaznych miast oraz tworzenia tkanki miejskiej pomiędzy gminami metropolii. Swoimi doświadczeniami dzielili się eksperci z Barcelony, Utrechtu czy Amsterdamu. Gościem specjalnym kongresu był mer Irpienia Oleksandr Markushyn. Zeszłoroczny Kongres Smart Metropolia przyciągnął do Amber Expo i Politechniki Gdańskiej ponad 500 gości.

ŚWIĘTO MMA POWRÓCI DO GDYNI

Pierwszy raz w historii największa federacja mieszanych sztuk walki w Europie zawitała do Gdyni. Zgromadzeni kibice mogli śledzić dziesięć emocjonujących pojedynków, w tym lokalnych wojowników.

O tym, że Gdynia z niecierpliwością czekała na galę KSW, świadczył fakt, że na trzy tygodnie przed wydarzeniem w sprzedaży pozostawało niewiele biletów na Polsat Plus Arena Gdynia. Trybuny zapełniały się już przy pierwszej walce, a na największy doping mogli liczyć lokalni zawodnicy, którzy na co dzień trenują w Mighty Bulls Gdynia: Krystian Kaszubowski, Bartosz Leško oraz Sebastian Przybysz.

LOKALNI WOJOWNICY ZE ZMIENNYM SZCZĘŚCIEM

Pierwszy do boju stanął Krystian Kaszubowski, który walczył z Henry'm Fadipe, który mimo oszałamiającego dopingu dla Polaka wydawał się niewzruszony i starał się kontrolować walkę w stójce. Kaszubowski nie dawał za wygraną, polując na nokautujący cios. Nigeryjczyk trafiał częściej i z czasem zyskiwał przewagę. Ostatecznie Fadipe zwyciężył niejednomyślną decyzją sędziów.

Następnie do boju stanął Bartosz Leško, który na co dzień trenuje i mieszka w Gdyni, a na trybunach kibicowała mu m.in.: grupa kibiców z dzielnicy. Od pierwszych minut pierwszej rundy przejął inicjatywę.

W końcu pierwszej rundy wyprowadził kapitalne kopnięcie obrotowe, które doszło do szczęki Serba. Nikolić padł na matę, a w parterze Leško pracował nad duszeniem zza pleców. Na około 20 sekund przed końcem rundy udało mu się dopiąć technikę, a Nikolić odklepał. Potem decyzją organizatorów Leško dostał bonus za poddanie wieczoru.

– *Występ w Gdyni było spełnieniem jakiegoś małego marzenia. Atmosfera podczas gali była naprawdę wyjątkowa. Nie zapomnę tego na długo. Cieszę się, że wróciłem na zwycięskie tory, dominując rywali i zaznaczając pozycję w kategorii średniej* – mówił **Bartosz Leško** po gali, specjalnie dla Express Biznesu.

W co-main ewencie wystąpił Sebastian Przybysz, który skonfrontował się z Islamem Djabrailovem. Polak w efektowny sposób, przez duszenie gilotyną pokonał rywala, który nie zdążył odklepać i stracił przytomność. Niemiec długo nie podnosił się, ale dzięki interwencji sztabu medycznego nic poważnego się nie stało.

DZIEWIĄTA OBRONA PASA

W walce wieczoru Phil De Fries w dziesiątej walce dla KSW przystąpił do dziewiątej obrony pasa mistrzowskiego wagi ciężkiej przeciwko Szymonowi Bajorowi, który powrócił do tej federacji po kilku latach. Według przewidywań Anglik szybko sprowadził walkę do parteru, gdzie zdominował rywala. W końcu rundy zaszedł za plecy rzeszowianina i zapiął duszenie zza pleców. Bajor odklepał, a Phil De Fries zanotował dziewiątą obronę pasa mistrzowskiego. W jednym z wywiadów po gali dyrektor sportowy KSW Wojstaw Rysiewski przyznał, że na pewno największa organizacja MMA w Europie powróci do Gdyni.

WYJĄTKOWO UDANA IMPREZA W GDAŃSKU

Finał siatkarskiej Ligi Narodów, który odbył się w gdańskiej Ergo Arenie na długo pozostanie w pamięci kibiców oraz samych zawodników. Podopieczni Nikoli Grbicia mimo przeciwności wygrali cały turniej i zgarnęli pokazną nagrodę finansową.

Finałowe starcie obserwowało 10 621 kibiców, którzy zapewnili wspaniały doping polskim siatkarzom. Podopieczni Nikoli Grbicia przystępowali do tego niezwykle ważnego meczu bez kontuzjowanego Bartosza Kurka, którego zastąpił w wyjściowym składzie Łukasz Kaczmarek, a rolę kapitana przejął Aleksander Śliwka.

UDANY POCZĄTEK POLAKÓW

W pierwszym secie punktować zaczęli Amerykanie za sprawą Matthew Andersona, który jest największą gwiazdą amerykańskiej drużyny. Natomiast chwilę później w dobrym stylu odpowiedział Łukasz Kaczmarek i wyrównał wynik spotkania. Potem nieznacznie prowadzili Polacy i już nie oddali prowadzenia. Z przebiegu pierwszego seta warto wyróżnić dwie zagrywki Wilfredo Leona (jedna z nich osiągnęła prędkość 133 km/h).

WYRÓWNANIE AMERYKANÓW

Drugi set układał się wspaniale dla Polaków, ale jedynie do stanu 16:11. Potem coś zacięło się w grze zawodników Grcicia. Amerykanie zaczęli seryjnie zdobywać punkty, a dodatkowo boisko musiał opuścić Mateusz Bieniek. Powodem było odnowienie kontuzji nogi, ale zastąpił go Norbert Huber, który wytrzymał ciśnienie tego spotkania i z powodzeniem zastąpił starszego kolegę. Ostatecznie z tej próby sił wyszła reprezentacja USA, wygrywając drugiego seta 24:26.

DOMINACJA POLAKÓW

Od trzeciego seta to polska reprezentacja przejęła inicjatywę. Już od początku tej partii biało-czerwoni prowadzili i kontrolowali sytuację. W połowie seta odskoczyli nawet na pięć punktów (13:8). Mimo licznych zmian w amerykańskim składzie Polacy narzucili własny styl, a efektem było prowadzenie 21:13. Ostatecznie skończyło się na 25:19 dla Polski. Czwarta odsłona była podobna. Polacy grali jak natchnieni, a dodatkowo mogli liczyć na zagorzały doping zebranych kibiców. Przy stanie 24:18 rozległo się gromkie po trybunach: „ostatni, ostatni, ostatni”. Ostatni punkt w meczu Polacy zdobyli dzięki potrójnemu blokowi.

W ten sposób Polacy napisali historię i pierwszy raz wygrali Ligę Narodów, ponieważ do tej pory mieli na koncie srebrny medal oraz dwa brązowe.

Polska - USA 3:1 (25:23, 24:26, 25:19, 25:18)

Polska: Marcin Janusz 1, Łukasz Kaczmarek 25, Aleksander Śliwka 14, Wilfredo Leon 7, Jakub Kochanowski 8, Mateusz Bieniek 5, Paweł Zatorski (libero) oraz Tomasz Fornal 8, Norbert Huber 7, Kamil Semeniuk

USA: Micah Christenson, TJ Defalco 14, Matthew Anderson 10, Thomas Jaeschke 9, Maxwell Holt 7, David Smith 6, Erik Shoji (libero) oraz Aaron Russell 11, Taylor Averill 2, Jake Hanes 1, Garrett Muagututia (1), Micah Ma'a

MILION DOLARÓW ZA ZWYCIĘSTWO

Dzięki wywalczeniu pierwszego tytułu w Lidze Narodów światowa federacja siatkarska (FIVB) przeleje na konto Biało-Czerwonych milion dolarów. Natomiast Amerykanie jako rywal polskiej reprezentacji i drugi finalista otrzyma o połowę mniejszą kwotę.

Oprócz tego poszczególni polscy siatkarze otrzymali indywidualne wyróżnienia. Jakub Kochanowski, Łukasz Kaczmarek, Aleksander Śliwka oraz Paweł Zatorski znaleźli się w drużynie marzeń całego turnieju i z tego tytułu przyznano im po 10 tysięcy dolarów. Zatorski zgarnął jeszcze dodatkowo 30 tysięcy dolarów za nagrodę MVP dla najbardziej wartościowego gracza Ligi Narodów.

NAGRODY DRUŻYNOWE W LIDZE NARODÓW

1. miejsce: milion dolarów
2. miejsce: 500 tys.
3. miejsce: 300 tys.
4. miejsce: 180 tys.
5. miejsce: 130 tys.
6. miejsce: 85 tys.
7. miejsce: 65 tys.
8. miejsce: 40 tys.

LICZBY FAZY PUCHAROWEJ LIGI NARODÓW W GDAŃSKU

8 - liczba meczów

63 419 - łączna liczba widzów na meczach fazy pucharowej

7927 - średnia liczba widzów na meczu fazy pucharowej

10 621 - najwyższa frekwencja na meczu finałowym Polska vs USA

13 godzin 58 minut - łączny czas trwania meczów

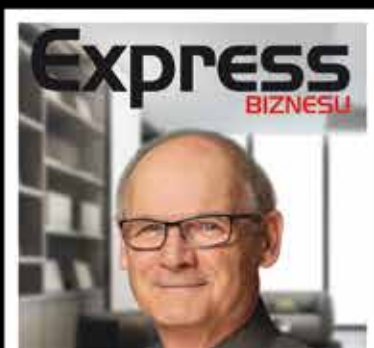
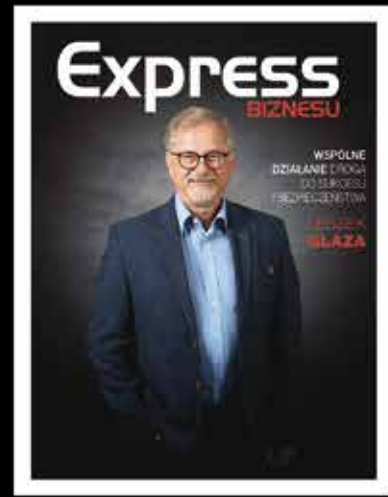
1305 - łączna liczba zdobytych punktów w fazie pucharowej

205 - największa liczba punktów w meczu USA vs Francja - ćwierćfinał

30 - łączna liczba rozegranych setów

Przemysław Schenk

NIEWAŻNE, CO TY CZYTASZ. WAŻNE, KTO CZYTA O TOBIE.

Docieramy do źródeł, prezentujemy fakty,
fachowe opinie.

ZAMÓW PRENUMERATĘ

IMIĘ NAZWISKO

ADRES DO WYSYŁKI:

STANOWISKO:

FIRMA:

E-MAIL:

DANE DO FAKTURY:

TELEFON KOMÓRKOWY:

PODANE DANE OSOBOWE BĘDĄ PRZETWARZANE PRZEZ FIRMĘ PR MEDIA GROUP SP. Z O.O. W CELU PODJĘCIA DZIAŁAŃ PROWADZĄCYCH DO REALIZACJI ZAMÓWIENIA PRENUMERATY, ORAZ W CELACH MARKETINGOWYCH NA PODSTAWIE ART. 23 UST. 1 PKT. 5 USTAWY Z 31 SIERPNIA 1997 R. O OCHRONIE DANEYCH OSOBOWYCH (DZU Z 2002 R. NR 101, POZ 926 ZE ZM.), PRZYSŁUGUJE PANI / PANU PRAWO DOSTĘPU DO TREŚCI SWOICH DANYCH ORAZ PRAWO ICH POPRAWIENIA. PODANIE DANYCH OSOBOWYCH JEST DOBROWOLNE.

energia / przemysł / ekologia

BALTEXPO

22. Międzynarodowe Targi Morskie i Konferencje

Salon BALT MILITARY EXPO

10-12.10.2023

GDAŃSK

ZOSTAŃ
WYSTAWCĄ

warto **TU** być

amber
expo